

Rusai Pagrobė Vilniaus Kraštą

LDS Kuopų Valdybų
Dėmesiai

LDS organizacijos metinis seimas, kuris įvyksta rugsėjo 24 ir 25 d., š. m., Cambridge lietuvių parapijoje, Cambridge, Mass., čia pat. Bet dar tik maža dalis kuopų grąžino naujos konstitucijos projektą, kuris buvo pasiūstas kuopoms svarstyti. Be to, neturime žinių kiek ir kurios kuopos išrinko atstovų į seimą. Beliko tik kelios dienos iki seimo. Jeigu kurios kuopos dar neturėjo priešseiminio susirinkimo, tai sušaukite dabar ir skubiai praneškite Centrai ką padarėte su konstitucijos projektu ir kiek atstovų išrinkote į seimą.

Prof. Dr. K. Pakštas pakviestas ir jau pasižadėjo LDS Seime skaityti pasikaitą svarbiais šių dienų klausimais. Taigi svarbu, kad seimas būtų gausus atstovais ir svečiais iš klausyti mūsų mokslininko prof. dr. Pakšto paskaitos.

WORCESTER, MASS.

Sv. Kazimiero Parapija

SVARBUS SUSIRINKI-
MAS

LDS 7 kuopos prieš seiminis susirinkimas įvyks penktadienį rugsėjo 22 d., Sv. Kazimiero par. salėje, tuojaus po vakarinių pamaldų. Minėtame susirinkime bus renkama atsto-

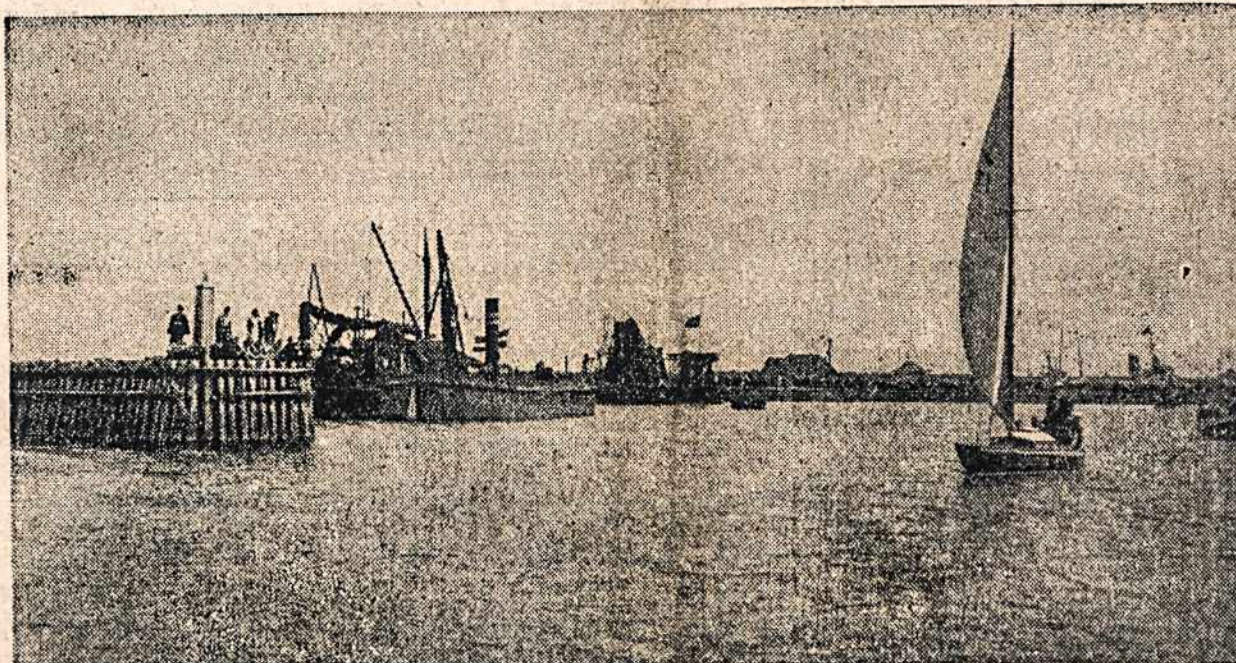
vo "tautos veteranas". Paminėjęs, padarė pauzą ir tikėjosi susilaukti gausių aplodismentų. Bet tik kelios rankos kepštelėjo, o kiti nušvilpė. Dauguma tik pečiais patraukė dėl tokio p. Budrio nediplomatiško mosto.

Taigi p. "V." redaktorius taikė švį "Darbininkui", bet nepataikė. Jis tik jo paties žodžiais tariant, parodė savo siaurą partinį nusistatymą, o p. Budriui suteikė meškos patarnavimą.

Štai mes imkime iš lietuvių Dienos programos, kurią išleido bendras lietuvių Dienos komitetas, kurio garbės nariais yra ir Lietuvos valstybės atstovai, dalyvaujančių chorų sąrašai ir sužinosime, kad iš 58 chorų, 45 buvo parapijų vargonininkų vadovaujami chorai, o 13 chorų pasivadinę įvairiais tautiniais vardais: Vyčių, 'Aušros' ir kitais, taip pat yra daugumoje katalikų chorai. Tas pats buvo šokėjų grupė.

Lietuvių Dienoje Dr. Šliupo pasekėjų buvo tik maža grupelė. Jeigu p. Budrys nenorėjo minėti įžymių svečių iš Lietuvos, kurių vienminčių buvo visa dauguma, tai nereikėjo minėti nė Dr. Šliupo. Be to, paminėjimas paminėjimui nelygus. p. J. Budrys, paminėdamas Dr. Šliupą, stipriai užankcentavo, kai-

Šventosios Uosto Vaizdas

Vidaus uostas su žemeseme ir jachta "Šaulys"; tolumoje matomi uosto įrengimai.

vai į LDS seimą, kuris įvyks rugsėjo 24 — 25 dienomis Cambridge, Mass. Todėl visi nariai minėtame susirinkime malonėkite dalyvauti. Prie to LDS nariai, kurie atsilikę sumokėti Centrai, malonėkite ateityje užsimokėti. Nuoširdžiai kviečia — Komitetas.

Rusija 'Užtikrino' Latvijai
Neliečiamybę

Ryga, Latvija, rugs. 18 — Latvijos vyriausybė praneša, kad ji gavusi sovietų Rusijos "užtikrinimą", jog ji laikysis neutralumo Latvijos atžvilgiu.

Rusija esą pasiuntusi "užtikrinimą" Suomijai ir Norvegijai, kad ji laikysis griežto neutralumo. Bet iš Lietuvos ir Estonijos nėra jokių žinių apie tų šalių padėtį. Žinoma tik tas, kad Rusijos kariuomenė jau pasiekė Lietuvos rubežius.

Japonai Grasina Jung.
Valstybėms

Tokio, Japonija, rugs. 18 — Kraštutinis japonų nacionalistų laikraštis parąšė grasinimą Jung. Valstybėms, kad ekonominis spaudimas prieš Japoniją gali iššaukti karą.

Iš Kunigų Vienybės Seimo,
New Yorke, 14 d. Rugsėjo, 1939 m.

Dalyvavo iš viso 39 Kunigai, tarp kurių 3 Prelatai, 5 Kunigai svečiai iš Lietuvos.

Seimo Prezidium, sudarė šie: Seimo Pirmininkas: Kun. K. Vasys, Worcester, Mass.; Vice — Pirmininkas: Kun. J. J. Simonaitis, Elizabeth, N. J.; Raštininkai: Kun. C. E. Paulonis, Brooklyn, N. Y., Kun. Dambrauskas, MIC.

Rezoliucijų Komisija: Kun. Pius Juraitis, Athol, Mass., Kun. Pranas M. Juras, Lawrence, Mass., Kun. Juozas Vaškevičius, MIC., Thompson, Conn.

Naujoji K. V. Centro Valdyba: Pirmininkas: Kun. Norbertas Pakalnis, Brooklyn, N. Y.; Sekretorius: Kun. Pranas M. Juras, Lawrence, Mass.; Išdininkas: Kun. Dr. Vincas Martusevičius, Philadelphia, Pa.

Kun. C. E. Paulonis, Seimo Raštininkas.

Rusijos Armija Įsibriovė | Lenkija

Lenkijos Vyriausybė Pabėgo

Lenkai Protestuoja Rusijos
Įsiveržimą

Roma, Italija, rugs. 18 — Lenkijos ambasadorius Dlugoszowski įteikė Italijos užsienių ministrui protestą prieš Rusiją dėl įsiveržimo į Lenkiją. Spėjama, kad Italija seniai žinojo, kad Vokietija ir Rusija, pasirašydamos nepuolimo sutartį buvo numatę tą, kas dabar vykdoma. Taigi į Lenkijos protestą kol kas nieko neatsakė ir gal būti neatsakys.

Berlynas, rugs. 18 — Šiandien Vokietijos spauda paskelbė šešių punktų sutartį Vokietijos su Rusija, kuria jos išsprendė pasidalinti Lenkiją.

Anglija Pasiryžus Sutriuškinti
Nacizmą

Londonas, rugs. 18 — Sovietų Rusijos įsikišimas į Europos karą, susilpnino Anglijos pasiryžimą kariauti iki pergalės, kad sutriuškintų nacizmą Europoje. Bet nors ir neoficialiai sakoma, kad Anglija nekeičianti savo nusistatymo. Anglijos vyriausybė rimtai svarsto padėtį, ir tyliai laukia kas bus toliau. Tačiau dabar kyla klausimas kokie Anglijos santykiai bus su sovietų Rusija.

Spėjama, kad Anglijos premieras Chamberlainas paskelbs oficialų savo vyriausybės pranešimą trečiadienį, rugs. 20 d.

Naciai Areštavo Čekų Vadus

Paryžius, rugs. 18 — Pranešama, kad naciai areštavo čekų vadus, prisibijodami sukilimo. Čekai yra stipriai susiorientavę Prancūzijoje ir laukia momento atstatyti Čekoslovakiją.

Berlynas, Vokietija, rugsėjo 18 — Sovietų Rusijos vyriausybė pereiną šeštadienį pranešė visų valstybių atstovams, kad jos kariuomenei įsakoma eiti į Lenkiją, kad "apsaugotų" baltgudžius ir ukrainiečius. Raudonoji armija, gavus įsakymą žygiuoti į Lenkiją, per vieną dieną užėmė apie 50 mylių Lenkijos žemės ruožą parubėžį. Rusai įsibriovė ir į Vilniaus kraštą, ir užėmė Vilnių.

Lenkijos kariuomenė, spaudžiama dviejų galybių, neatsilaiko. Lenkijos vyriausybė su prezidentu Moscickiu, užsienio reikalų ministru Becku priešąkyj jau pabėgo į Rumuniją. Lenkai kareiviai apsupti vokiečių vakariniame fronte tebesimuša, bet vokiečiai jau užėmė Kutnos miestą ir kitus miestelius. Jau šiandien galima pasakyti, kad Lenkija užimta vokiečių ir rusų. Beliko tik likučiai, kurie neebepajėgia atsilaikyti.

Iš Kauno Išgabena Vaikus
Ir Senelius

Pranešama, kad Lietuvos vyriausybė įsakiusi išgabenti iš Kauno miesto apie 35,000 vaikų, daugiausia invalidų, mokinių ir ligonių. Lietuva nori apsaugoti Kauno gyventojus, jeigu miestas būtų užpultas. Bet kol kas Lietuva nėra tiesioginiai užpulta. Ji laikosi griežto neutralumo.

Britanija Ruošia Protestą
Rusijai

Londonas, rugs. 18 — Britanijos valdžia išsprendė protestuoti prieš sovietų Rusijos įsiveržimą į Lenkiją, praneša užsienių ambasada.

Vokietija-Rusija Dalinasi Lenkiją

Pirmadienį, rugsėjo 18 d., per radio pranešė, kad sovietų Rusijos raudonoji armija puolė Vilniaus kraštą ir jį užėmė. Lietuva ir Rusija turi nepuolimo ir kitas sutartis. Be to, Sovietų Rusija yra pripažinusi Vilniaus kraštą Lietuvai 1920 m. Bet šiandien sutartys Europos valdovams nevertos nė to popierio ant kurio pasirašė, ginklas viską nulemia. Sovietų komisarai mėgsta girtis, kad jie respektuoja sutartis; kad jie nenori svetimų žemių užgrobti; kad jie gina mažųjų valstybių nepriklausomybę. Dabar yra proga sovietams savo žodžius paremti darbais. Vilniaus kraštas priklausio Lietuvai, tai jis Lietuvai ir turi būti grąžintas.

Spauda ir radio paskelbė įvairių žinių apie Lietuvą. Žiniomis iš Berlyno, Vokietija ir Rusija derybose. Tarsi apie Lenkijos pasidalinimą. Sakoma, kad ir Lietuva tose derybose dalyvauja. Lietuva rūpinasi liusios Lietuvai užimti Vilnių ir Vilniaus kraštą. Bet sovietų Rusija priešinasi Lietuvos reikalavimams. Ir štai dabar, radio žiniomis, Rusija užėmė Vilnių ir Vilniaus kraštą. Taip pat buvo žinių, kad Vokietija ir Rusija buvo pasiū-

lusios Lietuvai užimti Vilnių, bet Lietuva atsisakiusi. Tai neįtikėtina. Jeigu buvo kas tokio panašaus, tai Lietuva greičiausia įžiūrėjo provokaciją. Nenorėjo įsivelti į karą, kad duotų priežastį kitai kariaujančiai valstybei pulti Lietuvą.

Berlynas, rugsėjo 18 — Vokietija ir Rusija padavė rankas nubraukti nuo Europos žemlapio dar vieną valstybę, būtent, Lenkiją. Rusijos raudonoji armija baigia užimti tas žemes, kurias ji valdė prieš pasaulinį karą. Rusijos kariuomenė eina pirmyn 500 mylių fronte. Pasipriešinimas silpnas. Sakoma, kad Vokietija ir Rusija yra susitarusios pasidalinti Lenkiją ir kitas valstybes taip, kaip kad buvo antras Lietuvos - Lenkijos padalinimas 1793 m. Vokiečiai skubiai užima Lenkijos žemę iki rubežiaus, būtent, Balstogės — Brest-Litovsk liniją, Bugos upę ir Lembergą (Lwovą).

Varšuva, Lenkijos sostinė jau apsupta. Vokiečių šiaurinis frontas jau susiejęs su pietiniu frontu ties Włodawą. Ties Tarnopoliu vokiečius ir rusus skiria tik apie 40 mylių plotis. Vokiečiai jau užėmė Brest - Litovską ir jo pat buvo žinių, kad Vokietija ir Rusija buvo pasiū-

Maskva, Rusija, rugs. 18, Raudonosios armijos štabas sako, kad Lenkijoje Vokietijos ir Rusijos armijos baigia susisiekti, beliko tik siauras ruožas neužimtas. Rusijos armijos generalis štabas sako, kad kaip tik Lenkija bus paklupdyta, tai bus atsišaukta sustabdyti karą ir pradėti taikos derybas. Tai kos pasiūlymą gal būti padarys Rusija ar Vokietija, ar ašies taktininkė Italija.

Kada Rusija savo kariuomenei įsakė žygiuoti į Lenkiją, tai tuo pačiu momentu pranešė Anglijos ir Prancūzijos vyriausybėms, kad Rusija laikysis neutralumo.

Anglija, Prancūzija, Japonija, Balkanų valstybės ir net Jung. Valstybės negali dar aiškiai suprasti, kaip toli Rusija eis į Lenkiją.

Taika ar karas dabar priklausio nuo Anglijos ir Prancūzijos. Jeigu Anglija ir Prancūzija laikysis savo žodžio, kad jos neleis Lenkijos užimti ir padalinai, tai beabejo kils ilgas pasaulinis karas. Lenkija, galima sakyti, jau per-

Moscicki Pasiuntė Protestą
Rooseveltui

Bucharestas, Rumunija, rugs. 18 — Lenkijos prezidentas Moscicki pasiuntė protestą prieš Vokietiją Jung. Valstybių prez. Rooseveltui, pareikšdamas, kad Vokietijos naciai iš orlaivių bombarduoja miestelius ir kaimus, kur nėra kariuomenės, ne ginklų sandėlių, bet gyvena civiliai žmonės. Moscicki sako, kad vokiečiai "bombarduodami miestus nužudė ir sužeidė tūkstančius civilių žmonių".

IVAIRIOS ŽINIOS

ALRK. FEDERACIJOS CENTRO VALDYBA

Kaip jau žinome, ALRK Federacijos Kongresas įvyko rugsėjo 12 ir 13 d., š. m., Apreiškimo lietuvių parapijoje, Brooklyn, N. Y. Federacijos Centro Valdyba Kongresas išrinko šiuos asmenis: kun. N. Pakalnis, kun. P. M. Juras, p. J. B. Laučka, Dr. A. Rakauskas, p. L. Šimutis, p. K. Krušinskas, p. M. Zujus, p. A. F. Kneizys, p. K. Vilniškis. Išrinktieji pasiskirstė pareigoms, būtent: Dvasios Vadas — kun. N. Pakalnis; Pirmininkas — Dr. A. Rakauskas; Vice - pirmininkas — p. Kazys Krušinskas ir p. Matas Zujus; Sekretorius — p. Leonardas Šimutis; Iždininkas — kun. Pranciškus M. Juras; nariai — pp. Kazys Vilniškis, Juo-

Chorų Sąjungos Seimas

Jau buvo rašyta, kad Chorų Sąjungos seimas prasidėjo pirmadienį, rugsėjo 11 d. š. m., V. J. Atsimainymo parapijoje, Maspeth, Klaščiaus salėje. Pirmoje sesijoje išrinktas prezidiumas, pasakyta sveikinimų kalbos, išklaudyta valdybos raportu.

Seime dalyvavo garbingi svečiai, prelatai — M. Krušas, J. Ambotas, Maciejauškas, keliolika kunigų ir pasaulionių.

Kaip svečiai, taip ir Chorų Sąjungos atstovai pareiškia, kad Chorų Sąjungą įtrauktų į tą gražų ir kilnų meno darbą visus mūsų išeivijos chorų. Reiškia pageidavimą, kad nors kartą į penkis metus suruoštų Lietuvių Dieną, kaip buvo Pasaulinėje Parodoje. Visi džiaugiasi, kad Lietuvių Diena pavyko. Dėkoja muzikams ir chorams už gausų dalyvavimą Lietuvių Dienos programoje.

Pietūs įvyko V. J. Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth. Šaunios šeiminių pagaminų tikrai skanūs pietūs, o kas svarbiausia, kad už juos pietaujantieji nieko neturėjo mokėti. Pietų metu, vadovaujant seimo vedėjui komp. Aleksui, pasakė kalbas šie svečiai: Dr. A. Rakauskas; p. M. Zujus, "Garso" redaktorius; kun. P. Juras; Prof. Dr. K. Pakštas ir kiti. Prof. Dr. Pakštas sveikino Lietuvos katalikų organizacijų vardu ir linkėjo, kad lietuviška daina amžiais skambėtų.

Pažymėtina, kad seimą ir visus parengimus ruošė New Yorko ir New Jersey

zas B. Laučka, Antanas F. Kneizys.

Federacijos Kongrese parapijas atstovavo 27 kunigai; draugijas ir organizacijas atstovavo 70 atstovų; katalikiškus - lietuviškus laikraščius — "Draugą", "Darbininką", "Garą", "Ameriką" atstovavo redaktoriai. Užsiregistravusių svečių dalyvavo 69, bet buvo ir neužsiregistravusių. Taigi jau tik iš paduoto sąrašo matome, kad Federacijos Kongresas buvo gausus atstovais.

Pažymėtina, kad Federacijos Kongresas buvo gausus ne tik atstovais, bet ir hutarimais. Kreipiamė visų, Gerb. Skaitytojų dėmesį į Kongreso priimtas rezoliucijas, kurios telpa 3 šio numerio puslapyje.

lietuvių parapijų sudarytas komitetas. Taigi tam komitetui priklauso didžiausia padėka, nes atstovai ir svečiai patyrė tikrą lietuvišką malonumą ir vaišingumą.

POPIETINĖ SESIJA

Popietinė seimo sesija įvyko taip pat Klaščiaus salėje. Buvo nemažai sveikinimų žodžiu ir raštu. Prof. Dr. K. Pakštas, pasiūlydamas chorų pasirodymą Lietuvių Dienos programoje, ragino ir ateityje dirbti meno srityje.

Seimas priėmė keletą rezoliucijų įvairiais klausimais.

Chorų Sąjungos valdybon išrinkta šie:

Pirm. — Juozas Žemaitis iš Worcester, Mass.; vice-pirm. — Iz. Vaišvilaitė — Cicero, Ill.; sekr. — ponia Skelly, Chicago, Ill.; ižd. — p. Kasparas, Harrison, N. J.

Seimas vienbalsiai pasirinko kun. K. Paulonį, Šv. Jurgio par. (Brooklyn, N. Y.) kleboną Dvasios Vadu ir nutarė prašyti Kunigų Vienybės, kad jį paskirtų. Kitas seimas įvyks Hartforde.

Austrijos Buvęs Ministras Kalejime

Vieną, Austrija, rugs. 18. — Iš tikrų šaltinių sužinota, kad buvęs Austrijos ministras Dr. Kurt von Schuschnigg yra nacių įkalinta Vienoje. Dieną ir naktį prie kalėjimo kambarėlio stovi nacių sargybiniai. Jo žmonai leista jį aplankyti vieną sykį ir savaitę, ir tik penkioms minutėms. Kada jie kalbasi du nacių sargybiniai stovi prie jų. Griežtai uždrausta kunigui jį aplankyti; nei išklausyti šv. mišių, nei priimti šv. sakramentų naciai jam neleidžia. Dr. Schuschnigg yra pamaldus katalikas. Kada naciai užgrobė Austriją ir jį areštavo, jo paskutiniai žodžiai žmonėms buvo: "Dieve, apsaugok Austriją".

Profesionalai, būtinai, pramontiniai, kurie skelbia "Darbininke" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

Vokiečiai Prie Varšuvos Vartų

Berlynas, rugs. 18. — Vokietijos kariuomenė jau pasiekė Varšuvą, bet kol kas susilaikė nuo bombardavimo. Laukia, kad lenkai be mūšio pasiduotų. Pietinėje Lenkijos dalyje vokiečiai varosi pirmyn, užimdami naujas pozicijas. Jau visai arti Lwovo (Lemberg). Vokiečiai įteikė lenkams ultimatumą, kad Varšuvą atiduotų be mūšio. Vokiečių vyriausybė sako, kad jie neturi jokio tikslo briausis gilyn į rytinę Lenkiją. Kaip žinome, rytinę Lenkiją baigia užimti Rusija.

Lenkija Protestuoja Prieš Rusiją

Iš Rumunijos praneša, kad Lenkijos vyriausybė, kuri esą dabar yra apsistojusi kaimely prie Rumunijos rubežiaus, pasiuntė Rusijai protestą, pareikšdama, kad Lenkijos vyriausybė tebėra savo žemėje ir Rusija, turėdama nepuolimo sutartį su Lenkija neturėjo teisės briausis į Lenkiją.

Bet kiek anksčiau buvo pranešta, kad Lenkijos prezidentas Moscicki, užsienio ministras Beckas ir 56 kiti valdininkai pabėgo į Rumuniją. Rumunijos valdžia įsakė lenkam apsisakyti Rumunijai. Spėjama, kad lenkai vyks į Londoną. Apie 200 lenkų karo orlaivių atlikę į Rumuniją. Lenkų lakūnai buvo nuginkluoti. Penkiosdešimt šeši lenkų karo orlaiviai pabėgo ir nusileido Latvijoje. Lenkijos laivas nuplaukė į Talino uostą, Estonijoje.

Vokietija Nuginklavo Slovakus

Radio žiniomis, Vokietijos karo štabas įsakė Slovakijos kariuomenei nuginkluoti ir pasiduoti Vokietijos režimui. Kaip žinome, Vokietija užtikrino Slovakijai 25 metams autonomią, bet dabar ją visai pavergė. Vokiečiai sako, kad jie turėjo nuginkluoti slovakus, nes jie atsisakė kariauti prieš lenkus.

Italija Sveikina Rusiją

Roma, rugs. 18. — Italijos fašistai sveikina Rusiją, kad ji pasiuntė kariuomenę į Lenkiją. Pareiškė, kad ji išsižada anksčiau buvusių priešingumų prieš Rusiją ir džiaugiasi, kad ji parodė solidarumą Vokietijai.

Taigi jau dabar visiems gal bus aišku, kad fašizmas ir komunizmas eina ranka rankon.

Naciai Sutraukia Jėgas Sulaikymui Prancūzų

Paryžius, rugsėjo 18. — Vokietijos karo vadovybė pasiuntė tūkstančius gerai apginkluotų kareivių į vakarinį frontą prieš prancūzus, kurie veržiasi gilyn į Vokietiją.

Prancūzijos spauda griežtai pasmerkė Rusijos įsiveržimą į Lenkiją.

Nauja Sutartis Rusijos Su Turkija

Istanbul, Turkija, rugs. 18. — Šiomis dienomis Maskvą nuvyko Turkijos užsienio ministras tartis politiniais klausimais su sovietų vyriausybe. Turkija greičiausiai nori krypti prie Rusijos ir Vokietijos, nežiūrint to, kad ji yra pasisąžadėjusi Britanijai ir Prancūzijai padėti kariauti prieš užpuolimą Viduržemio jūroje ir Balkanų valstybėse. Spėjama, kad sovietų Rusija nori patraukti Turkiją į savo pusę ir su ja pasirašyti savitarpinės pagalbos sutartį.

Rusija, susitarus su Turkija, turės atdarą kelią per Dardanelius į Vokietiją. Ji galės pristatyti žalias medžiagos Vokietijai, kada Juodoji jūra bus uždaryta.

Nuskandino Britanijos Karo Laivą

Londonas, rugs. 18. — Ministrų žiniomis, nuskandino Britanijos karo laivą "Courageous" laivas buvo pastatytas 1916 m., kuriuo vežė orlaivius ir turėjo 22,500 tonų įtalpos. Šis karo laivas buvo gerai apginkluotas. Laivo ilgis — 786 pėdų, plotis per patį vidurį buvo 100 pėdų. Spėjama, kad jį nuskandino submarinas.

Vokiečiai Bombardavo Vilnių

Londonas, rugs. 18. — Pranešama, kad vokiečių lakūnai iš orlaivių bombardavo Lietuvos sostinę Vilnių, kuris buvo lenkų užgrobtas 1920 m. Exchange Telegraph žinių agentūra sako, pereitą šeštadienį virš senojo istorinio Vilniaus miesto pasirodė 18 Vokietijos bombonešių, kurie bombomis sprogdino miestą. Numetę apie 200 bombų, sugriauta daugybė namų, sunaikinta istorinės vietos ir užmušta daug žmonių.

Hull Studijuoja Sovietų 'Neutralumą'

Washington, D. C., rugs. 18. — Jung. Valstybių sekretorius Hull šiandien, užsitaręs su kitais įžymiais patarėjais, studijuoja sovietų Rusijos įsiveržimą į Lenkiją ir jos "neutralumą".

Jung. Valstybių Vyriausybės Konferencija Trečiądienį, Rugsėjo 20

Washington, D. C., rugs. 18. — Prez. Rooseveltas šaukia Kongreso vadus į savo kabineto viršininkus į konferenciją, rugsėjo 20 d., 3 val. po pietų, Baltuosioje Rūmuose. Konferencijoje tarsis apie Europos padėtį.

Kunigas Išrinktas Darbininkams Vadovauti

Buffalo, N. Y. rugs. 18. — Darbo federacijos unija išrinko kunigą William Kelly, O. M. I., būti vadu ir jį reikaluose patarėju.

LENKIJOS ŽMONĖS KALTINA VALDŽIĄ

Varšuva, rugs. 18. — Lenkijos žmonės kaltina savo vadus už nesugebėjimą apginti miestus nuo vokiečių. Jie sako: "Mūsų vada daug kalba, bet mažai ką tedar. Rugsėjo 11 d. Lvovo mieste kareiviai jau nebeturėjo apsigynimui ginklų. Tas pat yra ir kituose miestuose. Vokiečių lėktuvai nusileidžia į 200 pėdų virš miestų, o mūsų kareiviai neturi kuo į juos šaudyti. Jei neužeis greitai smarkus lietus, tai į 10 dienų bus visa užbaigta".

Lietuva Sustiprino Ginklo Pajėgas

Bet Nesiruošia Karui

Kaunas, Lietuva — Lietuvos kariuomenė padidinta naujomis pajėgomis. Didelė dalis kariuomenės stovi Lenkijos parubėžij. Ministras pirmininkas praneša, kad Lietuvai nėra tiesioginio pavojaus iš kaimynų, bet atsargumas gėdos nedaro.

8,500,000 Užmušta Pasauliname Kare

New York — Pereitame pasauliniame kare užmušta 8,500,000 žmonių. Aliantai, tarp kurių ir Jung. Valstybės, paukojo 5,152, 115 gyvybių, o Centralinės valstybės neteko 3,386,209 vyrų. Šiose skaitlinėse neįskaitoma sužeistieji, kurie netinka jokiai darbiui. 1914 — 1918 m. buvo 65, 038,810 ginkluotų vyrų, iš kurių 37,494,186 buvo nelaimingi — sužeisti.

Prancūzai Puola Siegfried Tvirtoves

Pirmas smarkus puolimas Vokietijos įvyko pirmadienį, rugs. 4 d., kada Prancūzijos armija iš oro ir ant žemės puolė Vokietijos Siegfried tvirtovę vakariniame fronte, o Anglijos karo orlaiviai pradėjo bombarduoti vokiečių karinius laivus Kiel kanale. Prancūzai smarkiai pradėjo atakuoti vokiečius ties Maginot tvirtovėmis, kad atitraukti Vokietijos karo jėgas nuo Lenkijos. Lenkijai dabar bus kiek lengviau kariauti, bet ji vargiai galės atsilaikyti. Lenkija dabar yra karo laukas.

Hitleris Paskelbė Savo Įpėdinius

Berlynas, Vokietija — Vokietijos diktatorius Hitleris, kalbėdamas reichstage (parlamente) prieš pradėsiant karą, pareiškė, kad jis užsivilkęs kariškio uniformą ir jos nenusivilkęs kol nebus laimėtas karas arba jis žūsiąs karo lauke. Jeigu jis žūsiąs karo lauke, tai jo vietą užimsias Goering'as, o Goering'ui žuvus, jo vietą užimsias Hess.

Naciai Sunaikino Katalikų Moterų Draugiją

Dusseldorf, Vokietija, — Rugs. 18. — Naciai sunaikino katalikų moterų ir jų visą turtą užgrobė. Draugija turėjo virš milijono narių.

Rusijos Ūkininkai Prašo Palaiminti Ūkius

Maskva, rugs. 18. — Nežiūrint žiaurių tikybinių persekiojimų, Rusijos žmonės neatsižada tikėjimo. Ūkininkai renka aukas iš savųjų, kad galėtų koku nors būdu parkviesti pravoslavų kunigą palaiminti jų ūkius.

Pax Romana Kongresas Būsiąs Ispanijoje

Washington, rugs. 18. — Pax Romana kongreso dalyviai, kurie atstovavo keturiasdešimtis įvairias tautas, nutarė, kad ateinančiais metais, 1940, jų kongresas būsiąs Ispanijoje, gi 1941 metais Romoje.

Prancūzijos Monarkistai Susitarkė Su Respublikonais

Paryžius — Prancūzijos monarkistai sudarė politinę taiką su respublikonais šios krizės metu. Komunistų partijos centre padaryta krata. Areštavo apie 50 komunistų už platinimą lapelių.

Lenkams Nepavyko Įsiveržti į Lietuvą

Kaunas, Lietuva — Prasidėjus karui lenkų su vokiečiais, lenkai planavo per Lietuvą puliti Rytinę Prūsiją. Išilgai Vilniaus ir Suvalkų demarkacijos linijos lenkai turėjo sutraukti penkias divizijas. Bet vokiečiai naciai, sužinoję lenkų planus, iš Rytinės Prūsijos puolė lenkus ir lenkam nebebuvo galimybės puliti Rytinę Prūsiją iš Lietuvos pusės.

Suprantama, jeigu lenkai būtų veržėsi į Lietuvą, tai ir Lietuvos kariuomenė būtų buvusi įvelta į karą, nes Lietuva laikosi griežto neutralumo. Lenkai pasitraukė į Gardiną.

Užjūrio Brolių Sveikinimas

New York, N. Y. rugs. 10 d. Lietuvos Komitetas New Yorko pas. parodai, Kaune atsiuntė sekančio turinio sveikinimo telegramą: "Negalėdami dalyvauti Lietuvių Dienoje, nuširdžiai sveikiname Parodos Vadybą, Amerikos Lietuvių Komitetą, ir visus Lietuvių Dienos dalyvius, linkėdami kuo geriausios kloties." Lietuvos Komitetas New Yorko Parodai.

Prancūzijoje Sulaikyta Komunistų Laikraščiai

Paryžius, rugs. 18. — Prancūzijos vyriausybė įsakė komunistams nebeišleisti dviejų savo laikraščių, Ce Soir ir Humanite, nes jie esą pavojingi valstybės gerovei.

Varšuva — Lenkų telegramų agentūra "Patras" iš Klaipėdos praneša, apie planą kolonizuoti vokiečius Klaipėdos krašte. Tas planas paliesias 5,000 ūkių. Ta proga pabrėžiamas ūkininkų lietuvių tame krašte nerimas, nes juos grasinama nuskandinti germanizacijos bangoje.

Didžiausias Turtas

Pas vieną turtingą ponį sykį atsilankė jos draugė ir tarė: "Parodyk man savo brangius turtus".

Turtuolė atidarė kito kambario duris, kuriame jos vaikučiai žaidė ir rodydama į juos tarė: "Štai mano didžiausias turtas".

Mussolini Nepaskelbia Savo Nusistatymo

Roma, rugs. 18. — Mussolini, pareiškė, kad Vokietijos - Lenkijos karas neįvelia Italijos interesų, ir tik tam karui užsibaigus bus paskelbtas Italijos nusistatymas.

Rusija Nesitiki Alijantų Karo Prieš Vokiečius

Maskva, rugs. 18. — Sovietų Rusijos vyriausybė nemanė, kad Anglija ir Prancūzija tikrai kovos prieš Hitlerį. Ji sako, kad Anglija tyčia nebombarduoja Vokietijos miestų, o Prancūzija vakarų fronte smarkių mūšių nepradėjo.

Nuskandino Anglijos Laivą 'Athenia'

Londonas, Anglija — Donaldson laivas "Athenia" plaukė iš Liverpool į Montreal, Canada. Pirmadienį rugs. 4 d., apie 200 mylių į šiaurvakarus nuo Airijos laivas nuskendo. Laivo kapitonas sako, kad laivas buvo torpėduotas. Anglija kaltina Vokietiją. Bet Vokietija kaltės nepripažino ir sako, kad pačios Anglijos mina galėjo nuskandinti laivą.

Laivą "Athenia" važiuo 1347 keleiviai ir gal būti buvo apie 100 darbininkų. Tarp kitų buvo apie 300 amerikiečių. Sakoma, kad toje nelaimėje žuvo apie 28 žmonių; kitus išgelbėjo britų laivais.

LDS SEIMAS

Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS) Seimas skelbiamas rugsėjo 24 ir 25 d.d., š. m., Nekalto Prasidėjimo P. Švč. lietuvių parapijoje, Cambridge, Mass.

Visos LDS kuopos ir apskrčiai prašomi išrinkti atstovus ir pagaminti naudingų įnešimų seimui.

Pageidaujama, kad LDS apskrčiai ir kuopos iš anksto prisijustų savo sumanymus, kad galėtų prieš Seimą paskelbti organe "Darbininke" visų narių dėmesiai.

Kun. J. Švagždys,
LDS Centro Pirmininkas
A. F. Kneizys,
LDS Centro Sekretorius.

VAŽIUOKITE
LIETUVON
Per
DARBININKO
Laivakorčių

AGENTŪRA
CREITAS
PATARNIMAS
GERIAUSI
LAIVAI

366 W. BROADWAY N. Y. 10012
TEL. JORO-TON 2680.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

PRENUMERATOS KAINA:

Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsienyje metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsienyje 1 kart savaitėje metams	\$2.50

DARBININKAS

South Boston, Mass.

366 West Broadway, Telephone SOUTH Boston 2680.

Ispanijos Uždavinsys

Europos karui prasidėjus ir valstybėms grupuojantis vienon ar kiton kryptin, kai kas užduoda sau klausimą: kur kryps Ispanija — fašistų stovyklon, ar bus neutrali? (Apie jos demokratiškumą nė nekalbama — manoma, kad tai negalimas dalykas). Daugelis nepalankių generolų Franco politikų (visi kairieji) primygtinai teigia, kad Franco būtinai turi virsti fašistu, nes jis griežtai nusistatęs prieš komunizmą ir civiliniam kare naudojami fašistų - italų ir nacių-vokiečių pagalba. Tuos visus kritikų spėjimus išblaško pats Franco, pareikšdamas, kad šiam kare jis bus visiškai neutralus. Jam užteko civilinio karo baisenybių. Dabar vienintelė jo rūpestis — atstatyti nualintą ir pusiau sugriautą Ispanijos kraštą.

Vienas žymus Amerikos diplomatas, buvęs Belgijos ambasadorius, Hugh Gibson (nekatalikas) urėdžio ilgą pasikalbėjimą su gen. Franco ir nepersejamai tai paskelbė, kalbėdamas per radio iš Londono. P. Gibson ne vien tik su Franco kalbėjosi. Jis išvažinėjo Ispaniją skersai ir išilgai, padaręs 5000 mylių kelionę ir nuodugniai ištyręs dabartinę Ispanijos būklę, nepraleisdamas nė vienos progos susipažinti su esamais tarp įvairiausių žmonių santykiais. Anot p. Gibsono, vadinti Ispaniją fašistine tauta ar valstybe tai tik vieni juokai. Nieks ten apie fašizmą nesvoja. Visi tik iš prityrimo žino, kad komunizmas tai tautos pražūtis ir kad svarbiausias dabar ispanų uždavinsys — atstatyti ekonominę šalies gerovę. Kai dėl valdžios formos, tai patys žmonės tai išspręsią, kai tik kiek atsigriebs iš padarytųjų civiliniam kare ekonominių nuostolių. Gen. Franco pareiškė, kad vokiečiams ir italams jau atsisteista už suteiktąją pagalbą, o kas dar belieka skolos, tai bus atsilyginta prie pirmos galimybės. Tad į politinę Ispanijos padėtį minėtieji talkininkai jokios įtakos neturi. Apie žiaurų pasielgimą su karo belaisviais kairieji skelbia pačias fantastiškiausias pasakas. Belaisviai dirba, tas tiesa, bet taip pat dirba ir visi kiti ispanai, kad tik greičiau atvestų savo tėvynę į bent kiek pakenčiamą būklę. Teisiama tik kriminalistus, kuriems įrodyta žmogžudystės, kankinimai, padėgimai ir kiti kriminališki darbai. Franco gerai tai žino, kad juo maloniau bus pasielgta su buvusiais priešais, juo greičiau ir vieningiau jie stos į bendrą šalies atstatymo darbą. O atstatyti tenka daug, labai daug. Civilinis karas buvo pernelyg žiaurus ir pragaistingas. Keršto perimti raudonieji, ypač ateiviai, žudė ir naikino viską, kada pamatė, kad ne jų viršus bus. Tokiai nualintai šaliai, vos išėjusiai iš karo baisenybių, naujas karas atrodo kaip nauja nelaimė. Ispanija apsisprendė būti neutrali.

ALRK Federacijos Kongreso Rezoliucijos

(ALRK Federacijos kongresas įvyko rugsėjo 12 ir 13 d. d., š. m., Apreiškimo parapijoje, Brooklyn, N. Y.)

Jaunimo Klausimu

ALRK Federacijos Kongresas, išklausęs kun. V. Masiulio referato jaunimo organizavimo reikalu, vienbalsiai reiškia jam nuoširdžią padėką už dedamas pastangas ir patiektus planus jaunimo suorganizavimui.

Kongresas prašo kun. Masiulio, kooperuojant su Federacija, įsteigti atstovybę lietuvių katalikų jaunimo organizavimui Amerikoje ir vadų nuoširdaus su juo kooperavimui.

Skautų Reikalu

ALRK Federacijos Kongresas su džiaugsmu pri-

mė žinią, kad LRKSA rūpesčių pradėtas lietuvių katalikų parapijose skautų sąjūdis. Pradžią padarė Chicago apskrityje, vadovaujant p. J. Rakščui. Kongresas nuoširdžiai pritaria ir giria skautų organizavimą ir šiam darbui pažada moralinę paramą.

Lietuvos Okupuotų Kraštų Vadovavimo Reikalu

ALRK Federacijos Kongresas išklausęs redaktoriaus Mato Zujaus referatą pavergtų Lietuvos kraštų vadavimo reikalais, išreiškė nuoširdžią padėką ir nutarė:

a) Įpareigoti Kat. Federacijos Tarybą prie Tautos Fondo įsteigti atskirą fondą vien tik rėmimui pavergtų Lietuvos kraštų,

lietuvių tautiniam, kultūriniam ir labdariniam tikslui ir vedimui propagandos.

b) Spalių mėnesį skirti vajų rinkimui aukų fondo naudai.

c) Paraginti visus Federacijos skyrius pagyventi akciją pavergtų kraštų vadavimo reikalu.

d) Atsišaukti į visus klebonus, kad savo parapijose, kur dar nėra įsteigti Federacijos skyrius, kurie tuo pačiu laiku yra ir okupuotų kraštų vadavimo skyriais.

e) Sekmingesniai darbo varymui, Federacijos Taryba sudarė specialią pavergtų kraštų vadavimo reikalais sekciją.

ALRK Federacijos kongresas išklausęs gerb. profesorius Dr. K. Pakšto turiningos kalbos apie mūsų tautos aktualiausias klausimus, apie tarptautinę ir vidaus Lietuvos padėtį, Lietuvos katalikiškas organizacijas ir jų vadus ir apie Amerikos lietuvių tautinį likimą, nutarė:

a) padėkoti referentui, prof. K. Pakštui, už gražią kalbą, pagirti Lietuvos dabartinį nusistatymą, laikytis nuošaliai kilusioje Europos krizėje;

b) Sveikinti pradėtąjį darbą vienyti tautą, atstatyti normalią vidaus politikos padėtį ir traukti prie valstybės vairo geriausias tautos jėgas.

c) Kooperuoti visuose darbuose ir reikaluose su organizuota Lietuvos katalikiška visuomene.

d) Stiprinti Amerikos liet. tautinę sąmonę per organizacijas spaudą, mokyklą ir kitus galimus būdus.

e) Rengti prof. Pakštui prakalbų maršrutą, po višas Amerikos lietuvių kolonijas.

ALRK Federacijos kongresas Brooklyn, rugs. 13 d., aptaręs lietuvių tautos aktualiausius reikalus nusprendė:

1) Laikyti išmintingą ir labai girtiną Lietuvos vyriausybės neutralumą prasidėjusiam Europos kare.

2) Karštai pritarti tai vyriausybei, kuri vykdo visų tautos grupių vienybę ir atstovauja visai lietuvių tautai.

3) Lietuvių mokyklose Amerikoje sustiprinti lietuvių kalbą, istoriją ir geografiją, prašant tam reikalui iš Lietuvos paramos.

4) Prašyti Lietuvos stipendijų Kaune, baigusiems Marianopolio Kolegiją, Seserų Kazimieriečių ir Pranciškiečių akademijoms ir kitoms lietuvių katalikų parapijoms aukštesnėms mokykloms Amerikoje, rekomenduojant dvasios vadams.

5) Surosti Lietuvos ir Amerikos lėšomis vasarines ekskursijas į Lietuvą, baigusiems lietuvių mokyklą Amerikoje ir gavusiems geriausius lietuvių kalbos pažymius.

Visuomenės Blaivumo Reikalais

Kongresas kreipia dėmesį į mūsų įvairių įstaigų ir organizacijų vadovybes,

Gyventojų Skačius Europoje ir Visame Pasaulyje

Naujausiais duomenimis dabar visame pasaulyje yra per 2 milijardus gyventojų, būtent 2,140,000,000. Dar prieš keletą metų žemės rutulio gyventojų duomenys neprašokdavo dviejų milijardų. Gyventojų prieauglis kultūringuose kraštuose tolydžio didėja ir čia vidutiniškai viename gyventojų tūkstančiui tenka prieauglio 3—7, o Azijos kraštuose gyventojų prieauglio tenka po 25 ligi 30 vienam tūkstančiui.

Europoje gyventojų prieauglio vienam tūkstančiui tenka:

	1935 m.	1938
Sov. Rusija	23,5	21,9
Jugoslavija	14,5	13,0
Lenkija	12,1	10,9
Olandija	11,5	11,0
Ispanija	11,4	10,1
Portugalija	11,3	10,1

Pagal gyventojų prieauglį šios šešios valstybės laikomos pirmoje vietoje. Pažymėtina, kad Rusijos kai kuriose vietose, pav. Gudijoje, vienam gyventojui tūkstančiui tenka net 26 prieauglio.

Gyventojų prieauglio statistikos duomenimis kad jos pradėtų rūpintis mūsų visuomenės blaivumo reikalais. Šiuo atžvilgiu mūsų veikėjai daug kur pasitarė, jei stengtųsi surengti išvaizavimus, piknikus ir šiaip jau pramogas salėje, kiek galima blaivesnius, būtent: nevien paprastam pasilinksminimui su gėrimais ir pasišokimui, bet su tam tikromis programomis, kuriomis būtų keliama žmonės blaivumo ir lietuviškumo kultūra.

Kongresas pageidauja, kad Federacijos Taryba stengtųsi sudaryti galimybes visoms mūsų centralinėms organizacijoms turėti nuolatinį keliaujančią iš kolonijos ir kolonijų organizatorių ar organizatorių, kurie bevažinėdami stiprintų atskirų organizacijų skyrius ir bendrąjį mūsų centro — Federacijos veikimą ir platintų lietuvių katalikišką spaudą.

Federacijos kongresas džiaugiasi Lietuvių Dienos, įvykusios rugs. 10, 1939, pasisekimu ir dėkoja visiems tos dienos rengėjams ir programos dalyviams už gražų jų darbą, tik apgailestauja, kad taip iškilmingos dienos proga p. Generalinis Konsulas pasinaudojo įžeisti katalikus, keldamas aikštėn tik p. Šliupo vardą, kuris visą gyvenimą šmeižė katalikus ir ardė Amerikos lietuvių vieningą darbą.

Padėka

ALRK Federacijos Kongresas nuoširdžiai dėkoja gerb. kun. Norbutui, Pakalniui ir visiems prisidėjusiems prie surengimo šio XXVII Federacijos Kongreso.

Taip pat Kongreso dalyviai reiškia gilią padėką posėdžio vedėjams ir legendams.

antroje vietoje atsiduria šios Europos valstybės:

Bulgarija	10,5	10,3
Rumunija	9,6	11,5
Italija	9,4	8,7
Lietuva	9,4	9,2
Vokietija	7,1	7,1
Danija	6,2	7,0
Vengrija	5,9	5,7
Suomija	5,7	5,0

Mažiausio natūralaus gyventojų prieauglio grupę priskiriamos šios Europos valstybės:

Norvegija	4,1	5,0
Čekoslovakija	4,3	3,9
Šveicarija	3,9	3,7
Latvija	3,4	3,4
Anglija	3,0	2,5
Švedija	2,1	2,3
Estija	1,0	1,4
Prancūzija	0,5	0,3

Iš viso Europoje yra 529 milijonai. Europoje didžiausia valstybė Sov. Rusija, turinti dabar apie 175 milijonus gyventojų. Po jos pirmą vietą tenka Vokietijai su apie 80 mil. gyventojų, Italija 42 mil., Anglija apie 42 mil. ir Prancūzija apie 42 mil. Iš šių didžiųjų valstybių, skaitant ir kolonijas, daugiausia turi gyventojų Anglija, būtent: 525 mil., Prancūzija 111 mil., Italija su kolonijom turi tik 52 mil.

Vidutinio dydžio valstybių grupei priklauso:

Lenkija	34,7 mil.
Ispanija	25,5 mil.
Rumunija	19,6 mil.
Portugalija	16,3 mil.
Jugoslavija	15,4 mil.
Čekoslovakija	10,2 mil.
Bulgarija	10,0 mil.

Mažesniųjų valstybių grupei priklauso:

Graikija	6,9 mil.
Švedija	6,7 mil.
Bulgarija	6,3 mil.
Šveicarija	4,1 mil.
Suomija	3,8 mil.
Danija	3,7 mil.
Norvegija	2,9 mil.
Lietuva	2,4 mil.
Latvija	1,9 mil.
Estija	1,1 mil.

IDOMI ŠVEICARIJOS KARIUOMENĖ

Kai kuriuose kraštuose reivio tarnybos vieta laimėjusi vyrai stengiasi išvengti karinės prievolės, o Šveicarijos priešinai: čia kiekvienas subrendęs vyras stengiasi būtinai patekti į kariuomenę. O kurie į kariuomenę nepateks, tie turi mokėti nemažus mokesčius krašto gynimo reikalams. Stojant į šveicarų kariuomenę reikiamas ne tik turėti gerą sveikatą, bet ir būti gerai išlavintam. Jaunuolis turi gerai mokėti gimtąją kalbą, žinoti krašto geografiją ir mokėti matematikos, truputį geometrijos ir kitų dalykų, iš kurių reikia laikyti egzaminus. Priimtas į kariuomenę vyras tarnauja joje tik tris mėnesius, o po to paleidžiamas į atsargą. Tačiau ligi 30 metų amžiaus jis turi kasmet vyksti į savo dalį atlikti pakartojimo. Būdamas kariuomenėje kiekvienas kareivis gauna po 2 frankus per dieną ir visą išlaidų kareiviams gyvenamąjį kalnų tvirtovėse ir fortuose, į kuriuos pašaliečiui draudžiama įeiti, todėl ka-

Be šių mažesniųjų valstybių Europoje yra dar mažesnių, bet ir nepriklausomų valstybių: Liuksemburgas 300,000 gyventojų, Lichtenšteinas 10,200 gyventojų, Monako 22,000 gyventojų ir visų mažiausia Vatikano, vadinama Popiežiaus valstybėlė, turinti vos tik vieną tūkstantį gyventojų, tai daugiausia Šventojo sosto personalas. Štai truputis iš tos valstybės statistikos: ten gyvena italų 853, šveicarų 121, prancūzų 10 ir vokiečių 9. Paskutinės statistikos duomenimis ten buvo vedybų 5, gimė 4 ir mirė 2. Čia suminėtos pačios mažosios valstybės gyvena visai nepriklausomai, tačiau glaudžiuose ryšiuose su kaimyninėmis valstybėmis. Jos, išskyrus Vatikaną, nelaiko savo atstovybių užsienyje, ten joms atstovauti pavedusios kitoms.

Iš visų Europos kraštų tirščiausiai gyvenamos šios valstybės, skaitant vienam kvadratiniam km tenka gyventojų: Belgijoje 274, Olandijoje 247, Anglijoje, 196, Italijoje 104. Išskyrus Vokietiją ir Čekoslovakiją, šios valstybės turi savo kolonijų. Be kolonijų, ir daugiausia žemės ūkio kraštai, pagal gyventojų tirštumą taip atrodo: Danijoje viename kvadratiname kilometre gyvena 87 žmonės, Jugoslavijoje 62, Lietuvoje 45, Estijoje 24 ir Latvijoje 30. Kai kurios valstybės turi plačius negyvenamus plotus, todėl ten gyventojai gyvena retai. Prie šių valstybių priklauso Sov. Rusija, čia 1 kv. kilometre gyvena 22 žmonės, Švedijoje 14, Suomijoje 9 ir Norvegijoje taip pat 9 žmonės.

Iš šių duomenų matyti, kad Lietuvoje gali dar gyventi du kartų tiek žmonių, tai tuo atveju tik prielaidų prie Danijos ir Prancūzijos gyventojų tirštumo, ir toli dar nepasiekti Anglijos, Belgijos, Olandijos, Vokietijos ir Čekoslovakijos. "Tr."

Marianopolio Kolegijai Mokslo Pradedant

Rodos dar taip neseniai šventėm pabaigos mokslo metų akto dieną, o štai jau ir vėl šimtai tūkstančių moksleivių pradėjo naujus mokslo metus. Tūkstančių Amerikos mokyklų tarpe, naujus mokslo metus pradėjo ir Marianopolio Kolegija. Palyginus per trumpą laiką, Marianopolio Kolegija sulaukė daug gražios simpatijos ne tik iš Amerikos lietuvių visuomenės, bet gavo pasitikėjimą visų kitų Amerikos kolegijų ir įėjo į jų tarpą, kaip naujas narys. Džiugu ir malonu yra dėl to visiems lietuviams ir garbės jos globėjams.

Nors daug yra Amerikoje garsių kolegijų, tačiau nereikia manyti, kad jos visos išleidžia garsius ir išauklėtus žmones. Ne, garsius ir išauklėtus žmones išleidžia daugiau tos kolegijos, kurios savo auklėtiniais duoda ne tik mokslą, bet ir auklėjimą. Viena iš tokių kolegijų yra ir Marianopolio Kolegija. Ji duoda mokslą, ji auklėja jaunimą, ji gaivina lietuvių tautos idealus, ji remia ir palaiko siekiančius mokslo viršūnių jaunuolius.

Kadangi Marianopolio kolegija iš tikrųjų yra pasididžiavimas visų lietuvių, todėl visų Amerikos lietuvių yra pareiga kolegijai visuomet paremti. Nepamirškime, kad Marianopolio kolegijoje beveik apie pusę berniukų moko dykai, todėl, paremdami Marianopolio kolegiją, mes padedame ne tik pačiai kolegijai, bet ypač pagelbstime ir paremiame tuos berniukus, kurie neturi iš ko siekti aukštesnio mokslo. Atsiminkime ir tai, kad turtingų lietuvių Amerikoje yra maža, o lietuviai yra gabūs ir greitai prasipliusa į gyvenimą, jei tik tai gauna progos pasiekti mokslą. Iš to viso seka — padėkime savo neturtiniams jaunuoliams vis didesniai skaičiui pasiekti mokslo viršūnes. Kolegija meta iš metų vis auga mokinių skaičiumi, garsėja ir plečiasi. Jai reikalingos jau naujos patalpos, kurios, rodos, šimtą jau bus pradėtos statyti ir dėlto visiems reikalinga rūpintis ir sielotis kolegijos reikalais. Jei nesirūpinsime kolegija, tai visai nesirūpinkime ir visais kitais lietuvių nutautėjimo reikalais, nes kolegija yra viena iš svarbių lietuviybės gaivintojų.

Tat pradėdam Marianopolio kolegijai mokslą, reikia nuoširdžiai jai palinkėti gražiausių vaisių moksle, auklėjime ir lietuvių tautinio gaivinimo darbe. Auk, garsėk ir tobulėk lietuvių Alma Mater Amerikoje. P. Kupraitis.

tvirtovėle, pasirengusia sutikti nekviestus svečius. Patys šveicarai sako, kad karui kilus per porą valandų būtų aklina uždarytos visos krašto sienos, o gyventojai jau būtų pasiruošę gintis nuo priešo.

"M. L."

"Gyvojo Rožančiaus Paslaptys"

Ką tik gavome iš Lietuvos Gyvojo Rožančiaus Paslapties lapelius. Kiekviena tinkamai ir ežaziū ilius truoata — atvaizduota paveiksiais. Kaina tik 25c.

Iš Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje

Rugsėjo 10 d., š. m. Pasaulinės Parodos New Yorke, Court of Peace aikštėje, dar buvo dešimtis minučių lig dešimtos val., o jau p. komp. Žilevičius su ištisa eile muzikų vargonininkų riktavo jungtinį chorą ir jau pradėjo plaukti pirmieji ankstyvo ryto lietuviškos dainos aidai.

Idomu buvo žinoti iš kur tie chorai atvykę ir šiuo atveju bus galima sužinoti apie juos, nes didžioji programos dalis buvo paskelbta programos knyguose ir ji turėjo būti išpildyta šių chorų choro ir kitų vienetų antrą val. po pietų. Programoje yra pažymėti šie chorai, kurie sudarė jungtinį chorą:

Šv. Kazimiero par. choras (60 balsų), Amsterdam, N. Y., vad. Juozas Alšauskas. Šv. Pranciškaus par. choras (40 balsų), Athol, Mass., vad. Jurgis Stačiokas. Šv. Juozapo par. choras (30 balsų), Binghamton, N. Y., vad. E. Šlapelis. Šv. Jurgio par. choras (36 balsų), Bridgeport, Conn., vad. A. Stanišauskas. Apreiškimo par. choras (95 balsų), Brooklyn, N. Y., vad. J. Jankus. Šv. Jurgio par. choras (57 balsų), Brooklyn, N. Y., vad. J. Brundza. Karalienės Angelų par. choras (76 balsų), Brooklyn, N. Y., vad. Pr. Dulke. "O-peretės" choras (48 balsų), Brooklyn, N. Y., vad. V. Tamkus. "Lietuvos Dainų" ansamblis (16 balsų), Brooklyn, N. Y., vad. V. Tamkus. Šv. Roko par. choras (45 balsų), Brockton, Mass., vad. J. Vaičiai. Nekalto Prasidėjimo P. M. choras (50 balsų), Cambridge, Mass., vad. M. Karbauskas. L. Vyčių choras (60 balsų), Chicago, Ill., vad. J. Saurys. "Birutė" choras (35 balsų), Chicago, Ill., vad. J. M. Byanskas. "Pirmyn" choras (38 balsų), Chicago, Ill., vad. K. Steponavičius. Šv. Mykolo par. choras (22 balsų), Easton, Pa., vad. p-lė A. Pikutis. Šv. Petro ir Povilo par. choras (70 balsų), Elizabeth, N. J., vad. J. Žilevičius. "Aušros" choras (40 balsų), Gardner, Massachusetts, vad. J. Stačiokas. Motinos Sopulingosios par. choras (43 balsų), Harrison, N. J., vad. Pr. Hodelis. Šv. Vincento par. choras (30 balsų), Girardville, Pa., vad. V. Saurys. Švč. Trejybės par.

choras (25 balsai), Hartford, Conn., vad. J. Balsis. Šv. Pranciškaus par. choras (30 balsų), Lawrence, Mass., vad. P. Sakas. Šv. Kazimiero par. choras (40 balsų), Luzerne, Pa., vad. J. Varaitis. Šv. Marijos par. choras (60 balsų), Kingston, Pa., vad. J. Sautčiūnas. Šv. Juozapo par. choras (46 balsai), Mahanoy City, Pa., vad. J. Sliuzelis. Atsimainymo par. choras (40 balsų), Maspe-the, N. Y., vad. A. Visminas. Šv. Pranciškaus par. choras (26 balsai), Miners Mills, Pa., vad. S. Simonavičius. Šv. Pranciškaus par. choras (27 balsai), Minersville, Pa., vad. J. Mikutavičius. Šv. Kazimiero par. choras, New Haven, Conn., vad. p. A. M. Kripas. Šv. Andriejaus par. choras (55 balsų), New Britain, Conn., vad. K. Žalnieraitis. Švč. Trejybės par. choras (25 balsai), Newark, N. J., vad. A. Giedraitis. Šv. Jurgio par. choras (40 balsų), Norwood, Mass., vad. A. Šlapelis. Šv. Kazimiero par. choras (60 balsų), Pittston, Pa., vad. J. Kudirka. Ėmimo į Dangų par. choras (36 balsai), Pittsburgh, Pa., vad. J. Senulis. Šv. Vincento par. choras (35 balsai), Pittsburgh, Pa., vad. A. Sadauskas. Šv. Kazimiero par. choras (48 balsai), Philadelphia, Pa., vad. J. Mickūnas. L. Vyčių choras (80 balsų), Philadelphia, Pa. "Dainos" choras (36 balsai), Philadelphia, Pa. Šv. Kazimiero par. choras (55 balsai), vad. Karbauskas. Šv. Kazimiero par. choras (38 balsai), Providence, R. I., vad. J. Banys. Šv. Kazimiero par. choras (48 balsai), Pateron, N. J. Šv. Jurgio par. choras (50 balsų), Shenandoah, Pa., vad. A. Grigoraitis. Šv. Juozapo par. choras (60 balsų), Scranton, Pa., vad. A. Bulevičius. Šv. Kazimiero par. choras (32 balsai), St. Clair, Pa., vad. V. Mikutavičius. Amherland Glee Club, vad. p. J. Stulginskaitė. Šv. Petro ir Povilo par. choras (35 balsai), Tamaqua, Pa., vadovauja J. Malakauskas. Šv. Petro par. choras (46 balsai), So. Boston, Mass., vad. R. Juška. "Šešios Birutės" grupė (6 balsai), So. Boston, Mass., vad. p. V. Minkus. "Gabijs" choras (46 balsai), So. Boston, Mass., vad. S. Paura.

Šv. Jurgio par. choras (24 balsai), Utica, N. Y., vad. K. Vincius. Šv. Juozapo par. choras L. Vyčių choras (80 balsų), Waterbury, Ct., vad. A. Aleksis. Lietuvių Vaizbo Buto choras (40 balsų), Waterbury, Ct., vad. B. Rasimaitė. Šv. Kazimiero par. choras (40 balsų), Westfield, Mass., vad. V. Burdulis. Švč. Trejybės par. choras (65 balsai), Wilkes-Barre, Pa., vad. J. Stulgaitis. Aušros Vartų par. choras (50 balsų), Worcester, Mass., vad. J. Čižauskas. Šv. Kazimiero par. choras (70 balsų), vad. J. Žemaitis. Šv. Kazimiero par. choras (35 balsai), Montreal, Canada, vad. K. Žižiūnas. "Aušros" choras (40 balsų), Toronto, Canada, vad. L. Pocius.

Tai chorai, kurie dalyva-

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO JONO BUDRIO KALBA,

pasakyta Pasaulinėje Parodoje Court of Peace Rugsėjo mėn. 10 d. Lietuvos Dienos proga (anglų kalba):

Mr. World's Fair President, Mr. Federal Commissioner General, Guests of Honor, Ladies and Gentlemen:

As Acting Commissioner General, I feel it my pleasant duty to thank you most sincerely for your presence here today, for your hearty greetings and for the cordiality which you have shown to us.

Through the whole-hearted cooperation and patronage of the World's Fair Corporation, our work was considerably alleviated, and on this occasion, I would like particularly to express our deep gratitude to Mr. President and his Assistants.

And now a word to my Lithuanian Friends:

(toliau lietuvių kalba) Didžiai Gerbiamas Pone

Ministre, Brangūs Kolegos, Brangūs Tautiečiai:

Ryšium su Lietuvos dalyvavimu Pasaulinėje Parodoje, jai paskirta ir Lietuvos Diena. Per tą dieną Lietuva pagerbiama ir Pasaulinės Parodos Vadovybės ir Jungtinių Valstybių Valdžios. Šiandien iškilmingai pasitiktas Lietuvos. Jų tarpe yra tautos prezidentuojama kariuomenė, ir jų šventė atsilankė aukšti svečiai, kurie tarė savo pasveikinimo žodį; mes turime svečių tarpe ir broliškos Latvijos bei draugingos Estijos atstovus. Yra svečių ir iš Lietuvos. Jų tarpe yra tautos veteranas, Daktaras Šliupas (apie Šliupą labai stipriai pabrėžė ir padarė pauzą. Red.). Europos padėtis pakenkė Pasaulinei Parodai — ji pakenkė ir mums. Pasigendame svečių, kurie ruošėsi tai šventei atvykti. Šios dienos šventė surinko minias lietuvių iš įvairiausių Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados vietų. Lietuvos Dienai ruošti ir

vo jungtiniame chorų choro. Buvo tai gražus jaunimo būrys, kuris diriguoja mas komp. Žilevičiaus išpildė dainų programą Lietuvių Dienoje pasaulinėje parodoje, New Yorke.

Reikia pripažinti, kad visa dauguma, tai parapijiniai bei katalikiški organizacijų chorai. Iš tikrųjų džiaugsmas veržiasi iš gilmės širdies, kad lietuviai katalikai išeivijoje sudaro tokį gražų organizuotą gyvenimą. Juk jaunimas tai mūsų ateitis. Lietuviškas priežodis sako: "Ką pasėsi, tą ir piaiš". Kokį jaunimą išauginsi, tokią ir visuomenę turėsi. Šiuo atveju laisvamanių šulai, kurie išstius metus grovė katalikišką veikimą turėtų suprasti, kad jie dirbo ardy mo darbą ir dabar muštis į krūtinę atgailaudami dėl darytų klaidų ir kenksmingo darbo netik katalikybei, bet ir lietuvių.

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis, MIC., Dvasios Vadas; Kun. P. Juškaitis, — Pirmininkas; P. Mankus — I Vice-Pirmininkas; A. Skirius — II Vice-Pirmininkas; V. J. Blavackas — Raštininkas, 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — Iždininkė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; J. Svirskas ir A. Zaveckas — Iždo Glo-bėjai. "Darbininko" Redakcija veda Blaivybės Skyrių.

Vargas Girtuoklio Šeimai

Kas nežino, kas negirdė-jo apie tą vargą, kurį tenka iškentėti dėl girtuoklio visai šeimai. Dėl vyro girtavimo žmona dažnai negauna nė duonai reikalingų pinigų, nekaltant jau apie kitų reikalių patenkini-mą. Dažnai ji turi klausyti pikčiausių keiksmų, o net patirti žiauraus elgesio. Vaikai paliekami be globos, be mokslo, be tinkamo paruošimo gyvenimui, o dažnai ir patys išmoksta ne tik girtuokliauti, bet paskęsta ir kitokiuose nusikaltimuose.

Girtuoklis — Visuomenės Vėžys

Kenčia dėl girtuoklių ir visuomenė, ir valstybė. Girtuoklis nėra naudingas visuomenės narys. Darbu, kuriuo jis turėtų pelnytis sau ir saviems pragyvenimui, dėl savo apsilėidimo jie nepatarnauja plačiajai visuomenei. Neretai virsta jai našta. Milijonai litų, už kuriuos kas metai būtų galima šimtai ir tūkstančiai pigių butų pasistatyti, darbininkus geresniais darbo įrankiais aprūpinti, pakelti šeimų gyvenimo gerovę, paaugojama nepasotinamajam alkoholio dievačiui. Nekaltant jau apie praleistą, sugaištą dėl girtavimo laiką, kuriame tiek daug būtų galima padaryti, tiek naudotų turėti sau ir kitiems.

Vargas visai šaliai dėl

girtuoklystės, nes ji yra labai paplitusi. Geria pasiturintieji, nemažiau geria beturčiai, geria inteligentai, geria ir prasciokėliai. Kiekviena, net ir garbingiausiame luome gali-me rasti tokių girtuoklių, kurie savo luomui daro tikrą negarbę.

Tvarkinga Katalikiška Seima

Katalikiškoji šeima, suorganizuota katalikybės dėsniais ir pagal juos gyvenanti, turėtų būti visiems jos nariams ta patraukianti jėga, kuri jungia šeimos narius į vieną, kuri tėvui teikia džiaugsmo, kai jis, savo vaikų meilingo būrelio apsuptas, gali praleisti ilgesnį valandėlę laiko pasidalyti su jais džiaugsmais ir var-gais, sau raskamas dorovinio sustiprinimo, o jiems rodydamas tikresnį gyvenimo kelią.

Nuo pat jaunystės reikėtų pratinti mažus lietuvius ir lietuvaiteis apseiti be svaigiųjų gėrų, pamėgti, kas dora, kas skaistu, kas aukština žmogų, pamėgti kiekvienam, koks jam prieinamas, idealas. Daug sunkiau yra atpratinti jau nuo įprasto gėrimo, negu sulaikyti nuo dar nepradėtą. Juk neveltui yra pasakiusi senųjų išmintis: ko naujas puodas prisigeria, tuo jis visuomet atsiduoda.

IR ATEJO MIRTIS

XV a. per šiaurės Vokietiją perėjo maras — su aušra kėlės, su žaibu lenktynės darė. Aplėkė kaimus, kur laukai siūbuoja, ir tankius miestus, kur žmonės arti vienas kito gyveno. Nesustabdė jo šuolio nei aukšti mūrai, nei uždari vartai, nei nukelti tiltai, nei stipriausios sargybos.

Kur tik pasirodė ši juoda šmėkla tyli kaip naktis, žiauri kaip alkanas vilkas, iš tūkstančio gerklių sklido baimės riksmas.

Tai buvo 1488 ir 1489 metai. Kitais metais ir pirmiau siautė maras, bet ne taip baisiai. Mieste ar kaime, kur tik pasirodė, kilo didžiausias vaitojimas. Diena saulė temdė, naktis didino siaubą. Išgąstis augo kasdien. Čia vienoj, čia kitoj vietoj skambėjo baukštūs balsai: maras! maras!

Lietuvę Motiną", iskiepy-jusią meilę Lietuvai ir išlaikiusią mūsų vieną iš seniausių pasaulyje gražią lietuvių kalbą ir lietuvišką dainą. Kas įsidėmės į dar netaip tolimą praeitį sim-džiųjų, atsižvelgs į visas apystovas atgimusios Lietuvos ir dar trumpą laisvo gyvenimo laikotarpį — tas supras ir įvertins viską kitą Parodoje.

Taip žengė juodoji mirtis

— išpūstino kaimus, miestus, pagrobė paskutinius gyventojus.

Atėjo ši pabaisė ir tirštai gyvenamą Briuselio miestą. Gatvėse pasirodė gulinių žmonių paskutiniai trukčiojimai. Iš išverstų akių žiūrėjo priešmirtinė baimė, veidai pajudavo. Sveiki bėgo namo, užsidadė duris ir spoksavo per uždarus langus. Dar vakar trykštė tryško gyvenimas, šiandien griuvo kaip mal-kos ir mirė.

Tuo metu Saksonijos hercogas su dviem tūkstančiais ginkluotų karių žygiavo į miestą. Pamatę kariai baus mirimą, išlakstė. O mirtis sekė pakul-niui.

Gatvės nutilo. Tik šen ten skambėjo varpelis per gatves, per aikštes ir ats-kirus pašalius — dieną ir naktį. Tai ėjo su taure kunigas. Pirmą jo su lempele tarnas. Ir namuose, ir ga-vėj, kur tik buvo sergan-tys, visur pritiko nenuils-tantis tėvas Dietrich Kol-de pranciškonas iš Booten-dal vienuolyno. Ėjo guos-damas, drąsindamas ir da-lydamas švč. Sakramen-tus. Tokį šventą vyrą mir-štančiam turėti buvo didi paguoda.

Diena iš dienos mieste augo vargas. Miesto valdy-ba prašė geriausių gydyto-jų patarimo. O jie... tik

mokėjo patarti. Sakė, užnuodytas oras, perspėjo juo nekvepuoti. Visai teisingai, tik kaip padaryti.

Mirė tėvo Dietrich tarnas užnuodytu maro kva-pu. Kitą kur rasti? Kiekvienas bėgo, vengė susitik-ti. Tik vienas Kolde nebijo nei užsikrėtimo, nei baidios mirties. Tik jis ėjo į lindynes ieškoti ligonių. Neradęs jokio draugo savo pavojingoj kelionėj prisi-rišo prie ordino juostos lempelė, pasiėmė į vieną ranką varpelį, į kitą taure su Išganytojo kūnu — ėjo visas dienas nuo ryto lig vakaro.

Mirtis augo ir augo lyg nuodinga upė. Vežimai vėžė lavonus krūvom į ben-drus kapus. Dievotas pranciškonas norėjo visus gel-bėti. Pasibalnojo žirgą ir raitas. Stula ant kaklo, prie balno lempelė, varpelis su taure rankose. Tai buvo nepaprastas vaizdas, kai pranciškonas su šven-čiausiu raitas jojo per gat-ves kovoti su baisiąja mir-tim.

Maras jo pasigailėjo, bet su kiekvienu miršančiu jo gailestinga širdis išken-tėjo mirties kančias. Jis ragino priimti mirtį už sa-vo gyvenimo atgailą. Taip sutaikė su Dievu, išgelbėjo tūkstančius sielų.

Kurie dar sveiki buvo, skubėjo į erdvią šv. Gudul-os bažnyčią, klupsti mēl-dė Dangų pasigailėjimo. Gydytojai manė, kad už-darame Dievo name leng-viau paplisis maras. Tada tėvas Kolde vidury preky-vietės susikalė lentų lūšnį ir dieną ir naktį dalijo An-gelų Duoną. Čia galėjo vi-si atsiskubinti ir su juo pa-simelsti, atlikti išpažintį ir priimti Komuniją. Jis bu-vo pasigailėjimo angelas, nusivylusių guodėjas, ap-leistųjų pagelba.

Atėjus žiema norėjo drauge su maru darbštų tėvą ir iš šios landynės iš-vyti. Laimė, vienas artimo-s alaus varyklos šeimi-ninkas leido tėvą į savo na-mus. Pasakoja, kad šių na-mų maras visai nēlietė. Tiesa, keisti namai, bet pa-švesti karžygiškais Dievo tarno meilės darbais ir karšta tautos sielų malda.

Pamažu maras atslūgo. Gal būt atslūgti prisidėjo ir šaltis. Kadaiše tirštai gyvenamas miestas, visai ištuštėjo. Sako, apie 32 tūkstančiai krito maro lauke. Ir iš visų tėvo Kolde rengtų prie mirties tik du neatvirto. Vienas mirė a-bejojime, kitas visai atme-tė bet kokią dvasios pa-galbą. Bet ką tai reiškia tie du prieš keliolika tūkstan-čių, kurie nenuilstamo tė-vo dėka perėjo su tikėji-mu į aną pasaulį.

Gausinga mirtis gražią dangui sėklą pasėjo...

"P. P."

Žodynai - Dictionaries

ANGLISKAI - LIETUVISKAS ŽODYNAS, A. Herlito, 399 pus-lapių, popieriniai apdarai — \$2.25, gerai audeklo apdarais \$3.00. Dabartiniu laiku šis žo-dynas skaitomas geriausia.

TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNAS, surengė K. Borūta — Pr. Čepėnas, A. Sirutytė — Čepėnienė. Jis turi 1064 pusla-pius. Popieriniai viršeliai kai-na \$3.00; gerai audeklo apda-rais — \$3.75.

ŠVENTAS RAŠTAS — NAUJAS TESTAMENTAS ir EVANGELIJOS

Ką tik gavome iš Lietuvos šiais metais atspausdintą "Naujas Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Testamentas" ir Evangelijos. Vertė Juozapas Skvireckas, Kauno Arkivyskupas Metropolitai. Knyga 416 pusl. Kaina tik \$1.00.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Idomios Žinios Apie Baltijos Jūrą

Baltijos jūros vardą pirmiausia paskleidė šiaurės auksas gintaras. Jau ant-rame tūkstantmetyje prieš Kristų, Egiptas ir Graikija gaudavo gintarą iš pietinių Baltijos jūros pakraščių. Septyni šimtai metų prieš Kristų ir graikai iš gintarinių papuošalų jau žinojo Baltijos jūrą.

Pirmame šimtmetyje po Kristaus vis dažniau romėnai artindavosi prie Baltijos pakraščių, kariaudami su germanais. Romėnai Baltijos jūrą vaizdavosi nepaprasto didumo.

Nors Baltijos vardas šiek tiek primena lotynų balteus ir gotų Belt, kas reiškia diržas, juosta, bet tai dar neįrodo šių žodžių giminystės su Baltija. M. Prestorius.

Baltijos vardą išveda iš lietuviško žodžio "baltas". Su šita mintimi sutinka ir daugiau mokslininkų. Tuo būdu išeitų, kad Baltijos

jūros vardą yra davę lietuviai. Tuo vardu ją vadina ir žymiausios pasaulio tautos, išskyrus tik vakarinių ir šiaurinių jos krantų gyventojus.

Baltijos jūra yra apsup-ta 10 valstybių: Lietuvos, Latvijos, Estijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Danijos, Vokietijos, Lenkijos ir Dancigo. Šiaurėje ji toliausiai nusitęsia Botnijos įlanka, rytuose labiausiai prisikiša Suomijos įlanka. Tuo būdu Baltija tektų laikyti visiškai šiaurinių kraštų jūra.

Su Katagatų ir visomis įlankomis ir salomis Baltija turi apie 415,000 kv. km.

Baltijos jūros salos sudaro apie 30,000 kv. km. Didžiausias Baltijos ilgis (nuo Skageno rago iki Torneo) yra apie 1,800 kilometrų, o didesni skersiniai atstumai yra tokie: tarp Klaipėdos ir Karlskronos (pietinis Švedų uostas) apie 370 km., tarp

Ką Papasakojo 110 Metų Senukas

Linksmadvary, (Kauno priemiesty), Vyčio gatvėje, pas savo pasenusią dukterį gyvena Juozas Adomavičius, gimęs 1829 metais. Senelis turi 110 metų. Nors jis ir labai senas, bet dar gana gerai jaučiasi, turi puikią atmintį, gerai mato ir vaikšto. Tik rankų pirštus sunkiai bevaldo ir pavargsta valgydamas. Taip pat ir su rūkymu vargas, nes ir pypkės prisikimšti nebeišgali.

Senelis gimė ir augo Fredos (netoli Kauno) dvare, kuriame senelio tėvas buvo akanamu. Pasak senelio, jo tėvas kilęs nuo Seinu, mokėsis kunigu, bet pašaukimo neturėdamas

460 km., tarp Šventosios ir Helsinkio apie 610 km.

Palyginus su kitomis jūromis, Baltija vis dėlto yra negili, nes daugiau kaip pusė jos dugno nenusileidžia žemiau kaip 100 m. Žinoma, laivininkystei tas labai didelės reikšmės ne-

mokslo nebaigęs atvyko pas Fredos poną Garlijauską tarnauti. Garlijauskas buvo žiaurus baudžiauninkams, dažnai raitas jodamas per laukus mušdavęs juos bizūnu. Dvare vi- si lietuviškai kalbėjo. Mokėjęs gerai lietuviškai kalbėti ponas Garlijauskas ir jo septyni vaikai: keturi sūnūs ir trys dukterys.

Kur dabartinis Garliavos miestelis, seniau ten buvo tanki giria. Vieną kartą grįžtantį poną Garlijauską iš baltaus toje girioje užpuolė plėšikai. Išsigandęs Garlijauskas Dievui pasi- žadėjęs, kad jei iš plėšikų ištruks, tai toje vietoje pastatys bažnyčią. Kadangi Garlijauskui iš plėšikų rankų pavyko ištrukti, tai netrukus ir bažnyčia pradėta statyti. Senelis sakosi bažnyčios statymą atsimen- nąs ir net pats tame darbe dalyvavęs. Tačiau tas užpuolimas taip paveikęs po- ną Garlijauską, kad jis

kus, kurie jau lenkiškai mokėjo. O kadangi žmonės greit lenkiškai neišmoko ir vistiek lietuviškai kalbėjo, tai ponai pradėjo vartoti griežtas priemones.

Esą būdavo, kai tik suži- no, kad baudžiauninkai lauke prie darbų lietuviš- kai kalba, tuojau liepia pa- balnoti arklius ir zovada nulėkę pradeda lazdomis ir bizūnais mušti dirban- čius. Be to, lietuviškai kal- bantieji būdavo už kojų kariaimi, dūmuose rūkina- mi, kad pagoniška dvasia išlėktų.

— Ir vis dėlto tat padėda- vo? — pratariau.

— Ką galėjai padaryti prieš ponus?! Turėjo vers- ti liežuvį į lenkų šnektą. O kurie negalėjo išmokyti, tie per Nemuną atbėgdavo į šią pusę. Gi čia tokio ver- timo nebuvo. Kas kaip mo- kėjo, taip kalbėjo.

— Kai 1863 metais caras panaikino baudžiavą ir prasidėjo maištai, aš tar- nava Vėsulo dvare. Pono lieptas, užsisedau ant kėlio ir su metėžnikais nujojau prie Starapolės į Jorsko šilą. Kažkas pra- ešė, kad mes ten esame, todėl kazokai apsupė šilą apie pusantro šimto me- težnikų išmušė. Iš didelio būrio man ir dar keliems pavyko pasprukti.

— Ar daug baudžiaunin- kų tame sukilime dalyva- vo? — Nedaug; daugiausia tik tie, kuriems ponai liep- davo. Mat, paskelbus, kad baudžiava panaikinama, daugumas baudžiauninkų buvo dėkingi carui, o po- nai vis dar stengėsi bau- džiaavą išlaikyti, todėl dau- guma manė, kad ponai vėl nori grąžinti baudžiavą. Todėl dažniausiai buvę baudžiauninkai pranešda- vo rusams, kur metėžni- kai yra pasislėpę.

1865 metais senelis rusų buvo sugautas ir nugaben- tas į Petrapilį kariuomenė- je tarnauti. Tarnavo apie 15 metų muzikantu. Grįžęs vedė ir dar susilaukė 15 vaikų, kurių septyni mirė, o visi kiti gyvena. Paskuti- niu laiku senelis Adomavi- čius apie 15 metų tarnavo sargu Kauno miesto savi- valdybėje.

— Laike Didžiojo karo, — sako senelis, — buvau su- sirgęs. Vokiečių gydytojai pripažino, kad man jokių vaistų nėra ir aš greit mir- siu. O aš ne tik nemiriau, bet dar ir dabar gyvenu.

"M. L."

Veidrodžiai Gydo Nuo Jūros Ligos

Kas nežino, kad jūromis teliaujant tenka susirgti jūrų liga. Kiekvienas, kas dirgo, žino, kaip tai yra ne- magu. Nors laivai rūpin- avosi, kad keleiviai ne- sirgtų, tačiau iki šiol nieko ero nebuvo pasiekta. Bet abar naujasis anglų ke- leivių garlaivis "Maurita- dia", kuris greitai išplauks vandenyną, aprūpino sa- vo kajutes ypatingais vei- drodžiais, kurie pavadinti burty veidrodžiais. Kiek- vienas, kas į tuos veidro- džius pasižiūri, pamato sa- vo labai gerai beatrodantį. Jei kas ir yra išbalęs nu-

vargęs, bet jo veidas atro- do raudonas ir patenkin- tas. Šie burty veidrodžiai kaip tik žada daugelį ke- leivių išgydyti nuo jūrų ligos.

Gydytojai kaip tik pabrė- žia, kad dažniausiai jūrų liga suseraga ne tiek dėl jū- ros aplinkybių, kiek dėl psichologinių reiškių. Dažniausia patys ligoniai įsikalba sau liga, nes iš anksto pradeda tos ligos

bijotis. Tuo būdu dabar kiekvienas keleivis, kuris iš anksto pamahys apie galimą jūrų ligą, turės tik žvilgtelėti į veidrodį ir kai ten pamatys savo gražų linksmą ir patenkintą vei- dą, tai savaime atkris jūrų ligos susirgimo galimybės.

"L. A."

Remkite tuos profesio- nalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Rhode Island

Swift River Woolen Co.

Ladies' Wear — Coatings and Suitings — 'Westerly, R. I.

Branch Plant at Stafford, Conn.

Marion Woolen Mills

Manufacturers of Womens Dress Goods and Cloakings

Boys' Suitings

Wyoming, Rhode Island

Richmond Lace Works

Lace Manufacturers

Alton, Richmond, Rhode Island

Tel. Caroline 7-R-2

C. B. Cottrell & Sons

Printing Press Manufacturers

Westerly, Rhode Island

Moscow Yarn Mill

Manufacturers of Novelty Yarns

Commission Twisting

Hope Valley, Rhode Island

Delite Fabrics, Inc.

Makers of

Woven Elastic Fabrics

Westerly, Rhode Island

KENYON PIECE DYE WORKS

Kenyon, Rhode Island

Belleville Woolen Company

Connecticut

C. J. BATES & SON

Manufacturers of Manicure Sets — Ivory Products

Chester, Connecticut

RUSSELL JENNINGS Mfg. Co.

Manufacturers of Auger Bits

Chester, Connecticut

Pataganset Finishing Co. Inc.

Textile Finishing Surgical — Dressings

East Lyme, Connecticut

Standard Machinery Co.

Manufacturers of Bookbinding Machinery and

Plastic Moulding Presses

Water St., Mystic, Connecticut

THE PRENTICE CO., Inc.

Manufacturers of Top Rolls and Clearers

Taftville, Connecticut

Durham Duplex Razor Co.

Manufacturers of the Durham Duplex Razor

Mystic, Connecticut

Rytinių Valstybių Žinios

BAYONNE, N. J.

NOVENA

Rugsėjo 21 d. ketvirtadienį 7:30 P. M. prasidėjo novena prie šv. Mykolo, parapijos Užtarytojo. Novena tęsis per 9 d. ir baigsis iškilmingais šv. Mykolo atlaidais rugsėjo 29 d. Laikė novenos rytais Mišios bus laikomos 8:30; vakarais pamokslas, novenalės maldos ir palaiminimas 7:30. Išpažintis bus klausoma rytais prieš Mišias ir vakarais po pamaldų. Noveną ves pats klebonas kun. S. Stonis. Kviečiama visus Bayonne ir apylinkės lietuvius pasinaudoti Dievo malonėmis ir uoliai lankytis į noveną.

KLEBONO PAGERBIMO PRIIMTUVĖS

Bayonne šv. Mykolo parapijos Rožančiaus ir šv. Onos Drjos iniciativa yra rengiama rugsėjo 24 d. sekmadienį pagerbimo bei priimtuvų savo klebono vakariene. Vakariene prasidės 6:00 vakare. Manoma daug svečių sukviešti ir rengiama programėlė. Tikiėtų platinimas eina labai pasekmingai ir kiekvienas rengiasi į savo dvasios vado pagerbimo vakariene.

Programoj dalyvaus ir p. Ernest Fisher iš Vinnos Staatopera baritonas, kuris yra dainavęs Metropolitan Operoj, Paryžiuje, Berlyne, Milanoje, Dainuoja 4 kalbose — vokiečių, prancūzų, italų ir anglų.

Taipgi dalyvaus p. Frieda Rummler, pianistė, koncertavusi

si visoje Europoje ir Jung. Valstybėse.

TRUMPAI APIE VISKĄ

— Kun. P. Vaitiekūnas iš Jonavos, vieši pas savo draugą kun. kleb. S. Stonį. Atsilankė ir į draugijų mitingus ir įdomiai papasakojo apie Lietuvą.

— Lietuvių Dienoje didelis skaičius Bayoniečių dalyvavo.

— Federacijos Kongresas iš Bayonne šv. Mykolo parapijos dalyvavo J. Navickas; iš Rožančiaus Draugijos D. Marcinkienė ir šv. Onos Draugijos O. Masalskienė.

NEW HAVEN, CONN.

IVAIRIOS ŽINUTĖS IŠ MŪSŲ KOLONIJOS

Malonu yra pasakyti, kad ir mūsų kolonijos lietuviai skaitlingai dalyvavo Lietuvių Dienoj, pasaulinėje parodoje. Joje dalyvavo šv. Kazimiero parapijos choras su savo dvasios vadu kun. M. Pankum, ir vedėja p-nia A. Kripienė. Visos dalyvės choris-tės buvo pasipuošusios tautiškais drabužiais.

Kurie dalyvavo, džiaugiasi tokia gražia ir turininga programa, ir ilgai negalės užmiršti įgytų įspūdžių toje iškilmingoje mūsų Tautos Dienoje. Kiekvienas atydžiai klausė gražių dainų, kurios sužadino nevieną jausmą prie didesnės tėvynės meilės.

Skaitlingas lietuvių suvažiavimas parodė svetimtaučiams, kad lietuviai moka vieningai dirbti, yra susipratę ir apsišvietę žmonės.

Programos metu svetimtaučiai ypatingai gerėjosi dainoms ir šokiais ir klausinėjo plačiau apie lietuvių tautą.

Lietuvių paviljonas, apie kurį teko girdėti įvairių išsireikšimų, man darė neapsakomą malonumą, nes jame teko pamatyti tas brangenybes, apie kurias mano tėveliai kalbėjo ir jas mylėjo. Lietuvių išdirbiniai gražūs

“Darbininko” Metiniai - Tradiciniai

ŠOKIAI - BALIUS

ELKS BALLROOM

8 Magazine St.

Cambridge, Mass.

Šeštadienį, Spalių-Oct. 28 d., 1939

AL STEVENS' ORKESTRA

Skanūs Valgiai Ir Gardūs Gėrimai Įžanga 40c
Nuoširdžiai Kviečiame Visus Dalyvauti.

ir įdomūs — čia daug galime pasimokinti, nes Lietuva jau yra įjungusi į kultūringų šalių tarpą.

Lietuvių Dienos rengimo komisijai, kuri daug darbo, rengiant šią Tautos Dieną priklauso didžiausia garbė, nes ta diena bus įrašyta mūsų tautos istorijoje.

STUDENTŲ KUOPA RENGIA ŠOKIUS

Lietuvių Studentų kuopa, kuri susiorganizavo mūsų kolonijoje, birželio 4, 1939 ir jau turi apie 25 narius rengia pirmą šio sezono pasilinksminimą, tai yra modernius ir senoviškos mados šokius. Šokiams gros gera orchestra, kuri šioje apylinkėje yra pasižymėjusi, — visi žino Bud Smith's Orchestrą.

Kadangi jau seniai buvo pageidaujama katalikiško jaunimo tarpe studentų kuopa, taigi dabar visi turėtų ją pasinaudoti ir prisirašyti, nes būdami minėtos kuopos nariais-rėms plačiau galės susipažinti su lietuvišku jaunimu visoje Amerikoje, ir palaikyti lietuvių kalbą ir papročius.

Parapijiečiai ir visi lietuviai nepraleiskite progos neparėmę studentų pirmo parengimo, nes jaunimas, kuris priklauso prie studentų kuopos, yra prisidėjęs prie įvairių parengimų dėl parapijos ir draugijų. Ranka ranką mazgoja, kad abidvi būtų baltos, taigi jei norim, kad jaunimas remtų draugijų parengimus, mes visi remkim jų parengimus. Šokiai įvyks rugsėjo 24 d., š. m. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St. Jaunimas užkviečia aplinkinių kolonijų Studentų kuopų narius atsilankyti į šiuos šokius.

Kelios dienos praėjo kaip maršpateko į rankas knyga anglų kalboje “My Will And Fragments Of Truth”, kurią parašė lietuvis p. Matas P. Brazauskas iš Waterbury, Conn. Knyga yra labai įdomi ir naudinga kiekvienam jaunam ir senam pasiskaityti. Kadangi joje daug pasakyta tiesos ir pamokinančių išsireikšimų taigi būtų patartina visiems ją įsigyti, ypatingai jaunimui būtų rekomenduojama, kad galėtų daugiau pasimokinti. Knygos kaina \$1.75 aptaisyta su gražiais ir stipriais viršeliais.

Jei kas norėtų mūsų kolonijoje įsigyti knygą, gali kreiptis pas p-nią Juzę Dičkienę, arba pas M. Jokubaitę.

Šiuo širdingai sveikinu p. Matą Brazauską, autorių šios nau-

Perkelia Klaipėdos Gimnazija

Kaunas — Ministrų Taryba nutarė Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnaziją perkelti į Šventąją. Kol šventojoje bus sudarytos gimnazijai veikti tinkamos sąlygos, gimnazija laikinai įsteigiama Palangoje. Be to, Ministrų Taryba pavedė Susisiekimo Ministerijai 300,000 Lt. Šventosios - Darbėnų geležinkelio žemės darbams užbaigti, nelaukiant sąmatos pakeitimo ir leido užpirti užsienyje reikalingą geležinkelio statyti medžiagą.

Kaunas — Liepos mėn. eksportas siekė 17,2 mil. Lt., o importas 17,4 mil. Lt. Tuo būdu prekybos balansas jau antras mėnuo išlaiko lygsvarą. Per š. m. septynis mėn. išvežimas pasiekė 124,4 mil. Lt, o įvežimas 110 mil. Lt ir balanso aktyvas 14,4 mil. Lt. 1938 m. pirmųjų septynių mėn. respektyvūs skaitmenys buvo 137,5 mil. Lt, 128,5 mil. Lt ir 9 mil. Lt.

Lietuvoje 57,504 Radio Abonentai

Kaunas — Pašto Valdybos statistikos skyriaus žiniomis šių metų rugpjūčio 1 dieną visoje Lietuvoje buvo užregistruota 57,504 radio abonentai.

ABINGTON & HINGHAM, MASS.

Abington Mutual Fire Insurance Company

Incorporated 1856
Kinds of Insurance Written
Fire and Lightning, Tornado and Windstorm
Leakage, Automobile Fire and Theft, Collision and
Property Damage

536 Washington St. Abington, Mass.

Hingham Mutual Fire Insurance Company

Incorporated March 4, 1826

113 Years of Protection, Service and Savings to our Assureds

Time Honored—Time Tested Hingham, Mass.

NASHUA, N. H.

NASHUA, N. H.

FARM SERVICE COMPANY

L. W. JOHNSON, VEDEJAS
Miltai — Šienas — Zuparas — Sėklos

10 Railroad Square Tel. 1470 Nashua, N. H.

BROCKTON, MASS.

BROCKTON, MASS.

ALGER PAPER BOX CO.

Brockton, Mass.

NORWOOD, MASS.

NORWOOD, MASS.

WINSLOW BROS. & SMITH CO.

Norwood, Mass.

Peter F. Carroll (KARALIUS)

Laidotuvių Direktorius
ir Notary Public
10 Vernon St.
Worcester, Mass.
Patarnavimas dieną ir naktį
Tel. Worc. 4-6757

GREENFIELD, MASS.

GREENFIELD, MASS.

Bourbeau's Package Store

Finest Domestic & Imported Liquors

69 Second St. Tel. 565 Turners Falls, Mass.

Stoneleigh - Prospect Hill Boarding School For Girls

General Academic College
Preparatory Junior College Courses
Founded 1869

Greenfield, Mass.

PAT'S PACKAGE STORE

Finest in Wines, Liquors and Beers

12 Federal St. Greenfield, Mass.

GREENFIELD CO-OPERATIVE FARMERS EXCHANGE

Greenfield, Mass.

Daniel's Oil Co.

Distributors of Richfield Gasoline & Fuel Oils
Prompt Delivery of Range & Fuel Oils

25 Main St. Tel. 4722 Greenfield, Mass.

J. Butkevičius

Jaudinantis Pasimatymas

— O! Sveikas gyvas, seneli! Tai seniai Tamsta, tėvuk, mačiau! Kaip klotasi? Kaip sveikatėlė? Kiek jau laiko praslino, o aš vis nieko apie jus, tėvuk, nebegirdėjau! Gal tėvukas jau nepažįstate manęs?! Juk čia taip Tamstų mylimas auklėtinis, Jonas, kalba! — karštai, simpatyngai, sveikindamasis, kalbėjo jaunas vaikinai, netikėtai gatvėje sutikęs seniai matytą, bet gerai jam pažįstamą, savo auklėtoją senelį N.

— Nepažįstu?! Apsirinkate, taip manydami! Sveikas sveikas seneli!

— Ar jau užmiršai, kad aš esu Tamstos auklėtojas. Toks suaugęs, tvirtas, gražus, — veidely raudonas, tarsi, putinas, Jonuti, atrodai. Gali būti, kad ir sveikatėlė labai gerai? Su pasitenkinimu, žiūrėdamas į gražų, pilną gyvumo ir energijos, savo auklėtinį, klausinėjo senelis.

— Taip, tėvuti! Ačiū V. Dievui kuogeriausia!

— O kaip tėvukas? — paklausė jo auklėtinis.

— Dar, sūneli, su visa kuo, būtų pusė bėdos, jeigu ne tie nelabieji dantys: — kaip tik kiek šalčio gau, tai kaip šuneliui, pasiutusiai visus gelia... O prie to prisideda dar ir skilvio skaudėjimas. Mat maistą nebeįstengiu kaip reikiant sukramtyti...

— Tai labai bloga... Aš labai galiuosi, Tamstų, seneli, girdėdamas tokių jūšų nusiskundimą. Turite greitai kreiptis prie dantisto: Jis duos dantims kokių nors gyduolių. Ar Cripium Asprains, nepabandėte ant jų, kai skauda, uždėti?

— Bandžiau, sūneli, bet kas iš to, kad nieko negelbsti... Dėjau ir galvos ir dantų mitelių, ir dar ko. O vis tik tas pats. Ką nepridariau ir dėl skilvio — gelia ir gana!

— Tai blogos naujienos... Ne ką padarysi! Tačiau nenustokite vilties; nepasiduokite per daug pesimizmui. Tuomet, Tamstai, tėvuk, kaip ligoniui, tik būtų; kur kas blogiau...

— Taigi taigi, sūneli! — Bepigu tau, sveikam jaunam... O jau man, senatvėje, ne tik viena, bet ir visos bėdos kartu supuola... Mat ir patarlė sako: — "Viena bėda, — ne bėda!" Taip ir man: kad tik vienus dantis ar skilvį geltų... Bet dar ir dešinę koją nemažiau, kai dantis ar skilvį skauda...

— Dėl Dievo meilės! — Kas gi Tamstų, tėvuk, koseniai matytą, bet gerai jam pažįstamą, savo auklėtinis.

— Nieko čia nėra tokio ypatingo, ar pavojingo, sūneli. Bet štai: paslydau netikėtai užmynęs ant apelsino žievės, belipdamas iš automobilio, parpuoliau, susimušiau, ir skauda...

— O Maloningas Viešpatie! — Pasakyk man, tėvuk, prie kokių apystovų visa tai Tamstai atsitiko? — paklausė nemaž įdomaudamasis jo auklėtinis.

— Et, sūneli, tai sena istorija... Kam kur klius ar neklus, o seniui pirmiausia! Taip ir man. Žinoma, tai nebūtų atsitikę, jeigu ligonbučio valdyba, būtų buvusi dėl manęs kiek rūpestingesnė, bet...

— Dėl Dievo, tėvuk! — Ką tie Tamstų ištarti žodžiai reiškia? — Nejaugi jūs, tėvuk, ir ligonbuty buvote?

— Matai, sūneli, kad buvau...

— Argi dėl gydymosi? — Na ir kaip!

— Svetieli, tu mano! — Koks reikalas, Tamstą, tėvuk, ligonbutin nuvarė?! — susimaišęs paklausė jo auklėtinis.

— Nelaime su automobiliu sūneli...

— Su automobiliu!

— Taigi. Matai, sūneli, mėnuo laiko atgal, aš grįžau iš laidotuvių savo automobiliu. Prie užsisukimo automobilis paslydo, apsvirtė, ir mane vargšą senį...

— Vadinasi sužeidė? — atsidusęs pastebėjo jo auklėtinis.

— Na, ir kaip!

— O Dieve, mano Dieve! — Ne ką padarysi!... Tačiau, tėvuk, nevargink ilgai manęs, nuoširdžiai

Valstybės Prezidentas A. Smetona ir žemės ūkio ministras dr. J. Kriščiūnas (dešinėje) apžiūri Šešupės nusauginimo darbus Suvalkijoje. Suvalkų Kalvarijos — Šešupės melioracijos darbus dirba apie 500 darbininkų. Sutvarkius Šešupės slėnį 7 kilometrų iškastos upės bare, bus nusašinta apie 1,230 hektarų pelkių. Vaizdelyje matoma graži pieva, kur pirma buvo neišbrendamas liūnas.

Tamstų prašau. Apie kokias laidotuves, Tamsta, čia man kalbate?

— Aš jokių laidotuvių tiek laiko atgal, visiškai nebegirdėjau!

— Negirdėjai? Tai, sūneli, mano mylimoji senelė žmona, mirė... Jau kiek laiko...

— O tai taip? — Amžina ji atilsį, duok žmonelei Viešpatie! Dar, rodos, ne taip labai ir sena buvo... — Dabar, tėvuk, tai susilaukėte smūgi! Taip ji Tamstą mylėdavo, gerbdavo ir atjausdavo...

Senelis tai girdėdamas, kelis kartus palingavęs suvargusią savo galvą, karčiai atsiduso. Paskiau, nusibraukęs per veidus beriedančias ašaras, tolesniai kalbėjo toliau.

— Matai, sūneli, koks dabar žiaurus likimas mane ištiko: Pasenau, jėgų nustočiau, palikau niekam visiškai nebetinkamui! Niekas dabar manęs neatjaus, nepagudžia, ne suramina... Pirmiau, kai buvo mano mylimoji žmona ir seselė gyvos; kai turėjau turto ir pinigų, — visi mane gerbė ir mylėjo; visi buvo mano draugai ir prieteliai; visiems buvau reikalingas. O dabar... — senatvėje, pats vienas, esu priverstas savimi visa kuo rūpintis... Per sielvarto, kančių ir vargų bangas, turiu plaukti į karsto ir amžybės prielauką. Štai kad ir dabar, kai išėjau iš ligonbučio, niekas nepasirūpino man automobilio namo parvešti. Turėjau pats eiti ieškoti. Beeidamas, kaip minėjau, užsistočiau ant apelsino žievės. Puoliau, susimušiau koją, kurią ir dabar nebevaliau skaudėję. Sužeista, skaudama koja važiuočiau automobiliu. Kuomet reikėjo stabdyti, negalėjau laiku prisijauti, ir įvyko antra nelaimė...

— Bet tėvuk, kurgi Tamstų kompanija, — senieji draugai dingo? Juk jų nemažai turėjai? — paklausė sujaudintu balsu, beklaušydamas tokios kalbos jo auklėtinis.

— Jie, sūneli, jau kuris laikas, kaip iš draugų ir prietelių, visi virto mano prieši!

— Dėl kokios tai prieštasties?

— Tai vis dėl to nelaimingo kapitalo, dėl pinigų... Mat savo biznį pats nebegalėdamas dėl senatvės ir ligos vesti, pavėdžiau jiems. Pradėjo mane skriausti, — visokias šnybes daryti. Tai matydama, užprotestavau. Nieko nepagelbėjo. Dar blogiau pasidarė... Jie ėmė atvirai man grąsinti. Kreipiausi teisman, ir tai nieko negelbėjo. Jie stojo visi prieš mane... — Pasisamdė geriausius advokatus, papirko teisėjus ir liudininkus, ir bylą pralošiau...

— O kas buvo toliau?

— Kas buvo? Toliau, bylą pralošęs buvau priverstas teismo išlaidas apmokėti. Pinigų nedaug turėjau, o paskolos irgi pas nieką nebegalėjau gauti. Taigi atsitiko, kad teismas mano biznį iš varžytinių pardavė... Taip ir likau pavargėliu...

— Seneli, seneli! — Kaip labai man Tamstos gaila! Bet ką padarysi. Vargas, kad gyvenu toli, ir mažai galiu Tamstai pagelbėti... Būki ramus ir per daug nesielvartauk. Tas Tamstai nieko nebeпадės, tik su-naikins paskutines Tamstos jėgas, ir patį amžių gerokai sutrumpins, — guodė senelį jo auklėtinis.

— Sūneli, jau man reikės eiti... Tu nežinai, kad man nevalia mieste ilgai ant vietos su kuo nors kalbėti. Gali kartais detektyvai mane pastebėti. Tuomet būtų nauja bėda, — liūdnai kalbėjo senelis, žemyn nuleidęs savo galvą.

— Kas? — Detektyvai? — To aš tai suvisai nebegaliu suprasti!

— Taip, sūneli!

— Na, tai koki jie reikalą ir teisę turi Tamstą stebėti? — nustebes paklausė jo auklėtinis.

— Matai, sūneli, taip yra: Pralošus man bylą, jie sugalvojo dar kažkokią ten pabaudą, ir nori prie manęs prisikabinti, kad ją sumokėčiau... O to nebegalėdamas padaryti, esu laiko-

Popas Aleksiejus Žečanino vas Tampa Katalikų Kunigu

Dar toli gražu prieš paskelbimą rusų caro edikto, apie tikybos laisvę, gyveno popas A. Žečaninovas. Jis buvo baigęs pravoslavų dvasinę akademiją, ir, įšventytas popų, buvo pas-kirtas kunigauti vienoje Nižne - Novgorodo parapijoje. Nuo pat savo pastoriacijos pradžios popas Ž. mišų metu meldavosi už Šv. Tėvą. Praslinko daug metų ir niekas to iš rusų valdžios nepastebėjo. Bet viskas turi galą, ir tas rusų popo iškrypimas paskatino kažin ką pranešti apie tai jo vyskupui. Pastarasis netrukus pakvietė A. Ž. pas save ir paklausė, ar tai teisybė, kad jis tad daręs. A. Ž. buvo priverstas teisiškai pasakyti ir įtikino, kad čia kaltės nėra, nes jau savo disertacijoje jis pareiškė, kad Romos popiežius yra ne tik vakarų, bet ir rytų bažnyčios galva. Jei jis meldžiasi už Šv. Tėvą, tai jis vykda tik tat, kas jo pasakytą disertacijoje, kuri pravoslavų vviausybės pripažinta. Koks buvo vyskupo nusivylimas, kai pažvelgęs į A. Ž. disertaciją, jam teko sutikti su popo žodžiais. Vyskupas pareikalavo, kad A. Ž. išsižadėtų savo nusistatymo ir ilgainiui Šv. Tėvo nebemi-

mas, tarsi, kriminalistas priežiūroje.

— O žmonės, žmonės! — Sukčiai, vagys, beširdžiai, kraugeriai. —

— Nesisielok per daug, mano sūneli! Aš dar turiu pakankamai jėgų, visa tai iki karsto kantriai perkęsti... Tai bus mano žemiškoji šveitykla už nuodėmes...

Auklėtinis išgirdęs senelio pilnus Dievo ir savo artimo meilės žodžius, taip tvirtą ir didelį atsidavimą, nusiramino ir giliai susimastė...

— Sūneli, aš jau turiu eiti... pilnu dvasios ramumu ir linksma veido išraiška, maloniai pratarė senelis savo auklėtinui.

— Bet, pagaliau, pasakyk man, tėvuk, kur dabar eisi? — žingeidžiai paklausė jo jaunuolis.

— Į ligonbutį sūneli! — Ir vėl ligonbutin? Ką ten veiksi?

— Koją masažuojau ir šone esančią žaizdą po du kartus savaitėje, gydytojui perriša... Štai tik penkios minutės laiko: Gailestingosios seselės, matyt, jau manęs laukia... Jos taip malonios ir gailestingos dėl manęs, vargšo senelio. Visuomet, kai tik nueinu, jos mane palinksmina, paguodžia, suramina... Tikros samarietės! Jos, yra vieninteliai mano vargšo prieteliai ir draugai. Daugiau nieko nebeturiu... Dieve, dar šiame gyvenime joms tinkamai už visa tai užmokėk!

— Sudiev, sūneli, mano auklėtin!

— Sudiev, tėveli, brangusis mano auklėtojai! Jonui staiga per veidus nuriedėjo gailios ašaros...

Senelis, persiskyręs su savo auklėtinu, lėtai žingsniais nukeliavo ligonbučio linkui. O jo auklėtinis Jonas, nuliūdęs ir susimastęs, nuėjo savo keliu.

jau reikšią greitai "dvėsti" (okoliet), tokią kvailybę daręs. A. Ž. atrėžė: kvailybė esanti tų, kurie negrįžta į tikrą Šv. Petro įpėdinių Bažnyčią, o kas anksčiau dvėsiąs, ar gubernatorius ar Ž., dar reikia palaukti. Kaip žinoma, P. Stolypinas buvo nukautas, o kun. A. Žečaninovas, bolševikų ištremtas į Sibirą, neseniai mirė, sulaukęs 92 m.

Dr. J. Januškevičius.
"Ū.V.Ž."

Girtuokliavimas, kūniškoji meilė, pavydas ir velnias — visi lygūs tarp savęs. Ką jie užvaldo, to protą prazudo.

Juozas Kasinskas
Inc.

Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį

602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.

Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

ZENITH
DECLARES WAR
ON UNSIGHTLY AERIALS
See the New
1940
ZENITH
RADIOS
AND LEARN WHY

Investigate today all the sensational new 1940 Zeniths with **WAVEMAGNET**

The marvelous new device that means no aerial — no ground — no installation... just plug your Zenith in and play and what's more Wavemagnet eliminates man-made static. Gives radio reception noise-free beyond belief.

MODEL 6D456—Never before have we offered a low priced console with so many quality features... automatic tuning... Wavemagnet... full 8 inch speaker... hand rubbed walnut finish.

\$39.95

PAMATYKITE
ZENITH ŠIANDIEN!

IF IT HASN'T A WAVEMAGNET IT ISN'T A ZENITH

Įsigykite Zenith! RADIO

Pamatykite 1940 Naujus Modelius

Nauji Zenith Radio yra tikrai stebėtini, nes jie duoda pasakiškai gražų ir malonų toną; turi "Wavemagnet", tai naujas įtaisas, kuris atstoja aerį, nereikalingą ground ir kiti dalykai. Zenith tik įjunk ir jis puikiausiai veiks. Pirm negu pirksi radio, tai ateik į mūsų krautuvę ir pamatyk naujus ZENITH RADIOS. Pamatę įsitikinsite, kad Zenith yra vieni puikiausių.

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO.

92 HIGH ST., BOSTON, MASS.
SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas

Telefonas Liberty 2337

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ
MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į taverus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's
ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271